

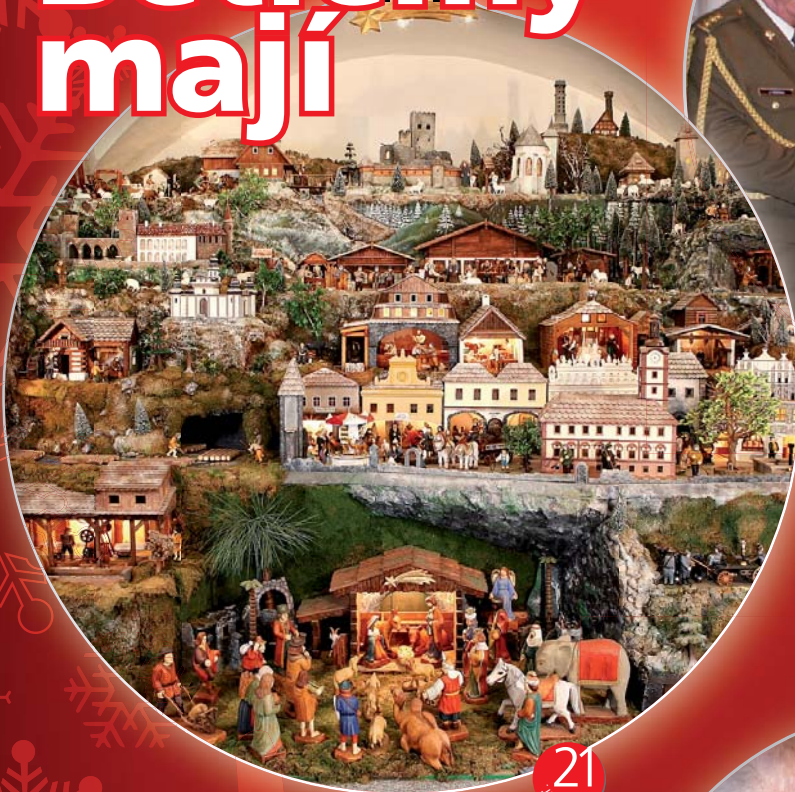
DOBA seniorů

č. 12 / VII. ROČNÍK PROSINEC 2011 14 Kč

Cena v předplatném 11 Kč

**Přejeme všem
čtenářům šťastné
a klidné Vánoce**

Betlémý mají

21
JIS

lidské srdce

**Miluje Vysočinu
a hliněné džbány**

24
JIS

16
JIS

**Senioři se setkali
s prezidentem**

13
JIS

Vyhrajte zájezd do švýcarských Alp!

Pohřeb iluzí a volání po změně

Nebyl to zdaleka jen den sváteční. Letošní 17. listopad byl i dnem řady protestních akcí proti vládě a současnému stavu společnosti. Na rozdíl od období před rokem 1989 se mohly konat a dostaly se i do veřejnoprávních médií. Na rozdíl od některých náboženských oslav či politických akcí, které byt' s menší účastí jsou často v přímém přenosu, byly tyto akce uvedeny sice jen v krátkých šotech, zcela přejít je však už nebylo možné. Konaly se na mnoha místech republiky, největší pak v Brně, Ostravě a Praze. V hlavním městě byly hned dvě. Účastníci té první, kterou na Staroměstském náměstí uspořádalo Spojenectví práce a solidarity, se symbolicky loučili s iluzemi, spojenými s listopadem 1989. Představy mnohých nebyly naplněny, čekali od změny něco jiného. Nenaplněná

U pomníku Jana Husa se pohřbívaly nenaplněné představy z listopadu 1989...

demokratická očekávání 17. 11. 1989 byla nakonec v rakvi odnášena z náměstí... Druhá akce se za účasti několika tisíc lidí konala pod sochou sv. Václava. Byla zaměřená proti reformám Nečasovy vlády

a její hlavní heslo znělo Změna je možná. Pod sochou svatého Václava byl proto les hesel protestujících proti Nečasově vládě a stavu české politiky 22 let po Listopadu 1989. „Politici, chcete šetřit? Přestaňte krást a bude dost pro všechny!“ stálo na jednom z nich. Další hlásal: „Vy jste rozhodovali. Vy proto nesete odpovědnost a vy musíte také platit! My už nemáme z čeho!“ Odborový předák Stanislav Antoniv ve svém vystoupení zdůraznil, že je nutné, aby občanská společnost podpořila akce proti reformám, protože postihnou nejen nejchudší, ale i střední vrstvy. Vyzval vládu k demisi. Přítomní jeho slova kvitovali a hromadně vyzývali Nečasův kabinet k odstoupení. Několikrát se skandovalo také slovo „hanba“. Zazněl rovněž požadavek, aby po vzoru amerických milionářů i ti čeští požádali vládu o své vyšší zdanění. Velký ohlas mělo vystoupení slovinského filosofa Slavoj Žižeka, který je považován za duchovního otce celosvětového hnutí nespokojených. Podle jeho slov si tradiční demokracie už neumí poradit s nadnárodním kapitálem, protože jej nemůže kontrolovat. Ironií podle něj je to, že kapitalismus funguje stále lépe bez demokracie a že

Demonstrující pod sv. Václavem žádali změnu politiky.

kapitalismus bez demokracie je neefektivnější. Největší ohlas měla Žižekova slova, že demokracie už existuje, ale platí jen pro bohaté. V kritickém duchu se nesl i projev prorektora Univerzity Karlovy Stanislava Štecha, který mj. konstatoval: „Upadla péče o veřejný zájem, to je doslova hanebné selhání a chyba všech politiků.“ Podle předáka policejních odborů Daniela Bláhy současná vláda „ohrožuje základní demokratické hodnoty, ke kterým nepochybně patří bezpečnost občanů, protože její takzvané úsporné kroky vedou k destabilizaci Policie ČR.“

Velký zájem byl a mnozí také podepisovali petice proti důchodové reformě a za referendum o změnách, které prosazuje Nečasova vláda. Bylo také oznámeno, že protesty proti reformám budou pokračovat.

(fav) ■

Foto: autor

Divadlo se stává tradicí

Již druhým rokem oslavili jihomoravští senioři svůj svátek také společnou návštěvou Národního divadla v Brně. Národní divadlo zajišťuje financování dopravy ze všech míst Jihomoravského kraje (na vybraná představení) a tím umožní zakoupení většího počtu vstupenek pro seniory. V letošním roce se tohoto představení zúčastnilo 500 seniorů z celého kraje, seniorů, kteří jsou členy občanských sdružení v rámci Rady seniorů ČR.

Provedením opery Giuseppe Verdiho Nabucco byli všichni přítomní nadšeni,

svědčil o tom i závěrečný potlesk ve stoje a několikrátě děkování účinkujících. Bylo vidět, že brněnské seniorské publikum umí stále ještě ocenit dobré jevištní výkony a velmi kvalitní provedení této klasické opery. Jenom se nechce v této souvislosti věřit pověstem o možné reorganizaci Národního divadla v Brně, řečem o tom, že se kvůli úsporám snad sníží počet lidí v divadle a kolektivy některých pracovníků budou zrušeny. To by mělo obrovský vliv na snížení kvality představení. Věřme, že v tomto případě zvítězí zdravý rozum.

Spolupráce s obchodním i propagačním oddělením divadla je velmi dobrá. Toho, že divadlo financuje dopravu, využívají naši senioři nejen k oslavě Dne seniorů, ale i k návštěvám vybraných představení po celý rok. Má to v kraji velikou odezvu, protože návštěva divadla vždy patřila ke chvílím svátečním a návštěva takového představení jako bylo to poslední, to jenom potvrzuje. Už nyní se těšíme, že díky dotaci Jihomoravského krajského úřadu a díky další spolupráci s Národním divadlem Brno, bude Den seniorů v roce 2012 probíhat podobným způsobem.

František ŠPAČEK ■
předseda JmKRSČR

Doba seniorů zdraží

Dlouho jsme se tomu bránili. Zatímco jiné, daleko bohatší tituly šly s cenou nahoru, Doba seniorů ji držela. Od 1. ledna 2010 svoji cenu nezměnila, ačkoli šly nahoru výrobní náklady, cena za tisk či poštovné. Protože nedostáváme na vydávání DS žádné příspěvky a žijeme jen z toho, co si sami vyděláme, dostali jsme se tak na samou hranici další existence. A to se v příštích měsících čeká další všeobecné zdražování.

Aby přežila, musí jít DS s cenou nahoru. Na to, jak situaci řešit, jsme se Vás ostatně ptali i v naší čtenářské anketě (protože jsem to opomněl, sypu si popel na hlavu a sděluji nyní, že na odpovědi čekáme do 15. 12. 2011). Z odpovědí jsme zatím stačili vyčíst, že zdražení DS by, stejně jako jiné zdražování, k němuž dochází, bylo nemilé, měli byste pro ně

v případě DS pochopení. Někteří čtenáři navrhovali i jednotnou cenu 20 Kč. Tak daleko nepůjdeme. Nemilé pro nás je už to, že našim věrným čtenářkám a čtenářům musíme sdělit, že Doba seniorů bude stát ve volném prodeji 18 Kč a v předprodeji 16 Kč. Dodát k tomu můžeme jen to, že se budeme snažit, aby si DS nejen udržela, ale i dále zvyšovala svoji kvalitu a užitnou hodnotu pro své čtenáře.

U mnoha dalších chystaných zdražení slova o zvýšení kvality neplatí. Příklad, který mně tady napadá, jsou třeba dálniční známky. Měli bychom za ně platit o 300 Kč více, ačkoli stav těchto komunikací u nás patří k nejhorším v Evropě. Patří k nejhorším, ovšem když se stavějí nové, tak jsou mnohonásobně dražší než jinde. A staví se nekvalitně, což musela přiznat i bývalá stavební firma ODS, protože vlnovky na ostravské dálnici se už

nedaly nijak ututlat. Teď se má šlendrián napravovat. Kdo za něj bude potrestán, je ve hvězdách. Viníci se většinou nenajdou nebo po čase zmizí, škody se hradí z veřejných financí. Zdaleka to není jen o krizi, která – jak už říkají i ti, co z ČR dělali ještě nedávno ostrov pohody – nám chystá krušné časy. Dopláčíme i na nepotrestanou hloupost, lajdáctví a vyčuranost, na to, že v případě veřejných prostředků často dále platí heslo, že z cizího krev neteče. Platíme i za to, že opět častěji než odbornost rozhoduje správná stranická legiti-

mace nebo strýček, za to, že boj proti korupci zatím končí většinou u slov. Není divu, že pak se může stát i to, že v době škrtů, utahování opasků či úvah o zrušení valorizací důchodů, poslanecká sněmovna přijme zákon, který odpouští odvody hazardu! Z tzv. kuloáru pak

šeptem slyšíme, že návrh zákona vlastně vypracovali a pak s pomocí svých lobby prosadili největší provozovatelé hazardu. Asi by bylo dobré, sledovat, jak kdo hlasuje a pak mu to u voleb sečíst. Bez ohledu na to, z jaké strany je. Jak jsem se ale dočetl, je u nás čtenost bulváru už vyšší než všech ostatních deníků dohromady. V bulváru ovšem podobné informace sotva najdete. Jde tedy o informovanost. K té bychom chtěli v DS přispívat.

Aby to bylo dále možné, musíme zdražovat. I to je cena za to, aby čeští senioři měli dále svůj vlastní a nezávislý titul. V tomto duchu bych Vám chtěl popřát i hezké, pokojné a nadějné vánoční svátky.

František Vonderka

šéfredaktor

Šéfredaktor Mgr. František Vonderka. Adresa redakce a inzerce: Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3 – Žižkov, e-mail: dobaseniuru@email.cz. Kontakt výlučně pro inzerci: inzerce@dobaseniuru.cz. S redakcí se můžete také spojit prostřednictvím pražské poradny RS ČR. Vydává Rada seniorů ČR (www.rscr.cz). Grafická úprava: Matouš Johanides. Tisk: Unigrafie Praha a.s. Rozšiřují PNS a Česká pošta,

předplatné agentura A.L.L. Production, s.r.o., box 732, 111 21 Praha 1, Tel.: 234 092 851, e-mail: dobaseniuru@predplatne.cz. Registrace MK E 16412, ISSN 1801-5859. Články vyjadřují názory autorů a nemusejí být totožné s názorem redakce. Nevyžádané texty a foto se nevracejí.

DALŠÍ ČÍSLO VYJDE 30. prosince 2011

**Rada seniorů
České republiky**
občanské sdružení

PORADNY RS ČR

Sídlo pražské poradny Rady seniorů České republiky je v Domě odborových svazů v Praze 3, nám. W. Churchilla 2. Telefonní spojení: 234 462 073-7 oblast sociální: 234 462 074 oblast právní: 234 462 074 oblast bytová: 234 462 076 E-mail: poradna.praha@rscr.cz Poradny Rady seniorů ČR jsou i letos pro všechny seniory zdarma.

Návštěvní hodiny:

Každý pracovní den (8-14 hod.) je otevřena poradna sociální. Pracovníci poradny vyřizují každé pondělí a středu (14-16 hod.) otázky právní, každé úterý a čtvrtek (14-17 hod.) otázky bytové.

Aktuální informace k práci jednotlivých poraden najdete také na www.rscr.cz.

KONTAKTNÍ ÚDAJE REGIONÁLNÍCH PRACOVÍŠŤ RS ČR:

Brno:

Dům odborových služeb,
Malinovského nám. 4 – kancelář 414
Telefon: 532 269 414
e-mail: poradna.brno@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je JUDr. Eliška Skuhrovcová.

Hradec Králové:

Dům odborových služeb,
Gočarova 1620 – kancelář 405
Telefon: 495 521 048
E-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Prof. RNDr. PhMr. Jan SOLICH, CSc.

Ostrava:

Ostrčilova 4/2691, 5. patro
Telefon: 599 445 532
E-mail: poradna.ostrava@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Ing. Oldřich POSPÍŠIL.
Webové stránky krajské rady: www.ms-seniors.cz

Plzeň

Právní poradenství starobním důchodcům: Tomanova 5, 4. poschodí, každý čtvrtek od 14 do 17 hodin. Objednávky předem jsou možné na tel. číslo 377 421 619 každé pondělí v době od 9 do 12 hod. a každou středu od 14 do 17 hod.

UPOZORNĚNÍ

Svoje osobní návštěvy v poradnách si předem domluvte telefonicky. Vyhněte se nepříjemným situacím, kdy očekávanou pomoc kvůli nepřítomnosti příslušného odborníka nedostanete.

POZN.: Ve všech poradnách lze zakoupit aktuální Dobu seniorů!

O cílech a úkolech Svazu důchodců ČR

DS hovořila s předsedou SDČR Ing. Oldřichem Pospíšilem

V zasedacím sále pražského magistrátu se 2. listopadu konal 8. sjezd Svazu důchodců ČR. Je to se svými více než 20 000 členy jedna z největších seniorských organizací u nás. A určitě také nejaktivnějších: na sjezd do Prahy přijelo 156 ze 161 pozvaných delegátů.

Sjezd byl důkazem, že roste i váha SDČR ve společnosti. I když se mnozí pozvaní hosté omluvili, poslali za sebe náhradníky nebo sjezdu, jako předsedkyně poslanecké sněmovny PČR Miroslava Němcová poslali pozdravné telegramy. Mezi hosty, kteří se dostavili byli mj. předseda Rady seniorů ČR Zdeněk Pernes, předseda Jednoty důchodců na Slovensku Kamil

netu, rozvíjet spolupráci s Jednotou důchodců na Slovensku, která by měla být rozšířena i o uspořádání společných česko-slovenských sportovních her seniorů. V diskusi zazněla i kritika a to na adresu vládních politiků, kteří dosud drtivou většinu požadavků seniorů ignorují, ať už jsou vzneseny ze SDČR nebo Rady seniorů ČR. To je třeba změnit i vyšší účastí na příslušných protestech. Hovořilo se o budoucích cílech, k nimž patří i naplňování vládních programů, které se týkají seniorů. Během sjezdu proběhla i volba nového vedení svazu. Předsedou byl opět zvolen Ing. Oldřich Pospíšil, kterého DS ihned požádala o rozhovor.

■ Předseda Oldřich Pospíšil zahajuje 8. sjezd SDČR

všechny platí, že nikde není řečeno, jak je jejich realizace zajištěna finančně. Věřím, že při projednávání nového Národního programu na období 2013 – 2017 v Radě vlády pro seniory a stárnutí populace bude právě jeho finančnímu zajištění věnována patřičná pozornost. Je třeba změnit ve společnosti a sdělovacích prostředcích převládající názor, který důchodce vidí jako nemocné a nemohoucí lidi, kteří potřebují trvalou péči v nemocnici, nebo sociálních zařízeních. Ve skutečnosti je přitom z dnešního počtu 2,3 milionů důchodců relativně zdravo více jak 90 %, to jsou cca 2 miliony. Tito důchodci chtějí aktivně, zdravě a důstojně žít, provozovat svoje volnočasové aktivity a pokračovat ve svém vzdělávání. Myslím si, že důchodci nemohou být vytlačováni ze společnosti, ztrácet pocit své potřeby a tím smysl svého života. Tomu musí moudrá společnost umět zabránit. Vidím to také jako velký úkol SDČR, na jehož řešení se musíme spojit se všemi politickými stranami a společenskými organizacemi, které budou mít o důchodce a jejich životní problémy zájem.

■ **Stárnutí populace je dnes celosvětovým problémem. I proto bude v EU rok 2012 věnován tématice aktivního stárnutí a mezigenerační solidaritě. Jedná se o další v sérii tzv. „evropských roků“, kde chce Evropa ukázat, jak chápe žhavé problémy současnosti a jak usilovně**

■ Během zprávy o činnosti zněl potlesk, když děkovala zasluhujícím členům

Vajnorský či předsedkyně strany Suverenita Jana Bobošíková. Ti také vystoupili s projevy. Na jednání sjezdu se z jednání v poslanecké sněmovně dostavil a s krátkým projevem vystoupil i ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek.

Ze zprávy o činnosti zaujala informace, že počet organizací SDČR od uplynulého sjezdu stoupl z 93 na 131. Proběhla řada jednání vedení SDČR s představiteli politických stran, s některými – např. Suverenita – byly dohodnuty i plány spolupráce. Svaz navzdory trvalému boji o finance, má vyrovnaný rozpočet. Daří se třeba zlepšovat prezentaci na inter-

■ **SDČR v prohlášení svého 8. sjezdu uvádí, že se hodlá aktivně podílet na realizaci aktuálního Národního programu přípravy na stárnutí a také na přípravě obdobného programu pro roky 2013 – 2018. Co v této souvislosti považujete za nejdůležitější úkol? Považujete to, co se u nás děje ve společnosti na téma stárnutí, za adekvátní důležitosti tohoto problému? Jak hodnotíte dosavadní přístup vlády k tomu, co sama vyhlásila, popř. k čemu se oficiálně hlásí?**

SDČR dlouhodobě participuje na plnění Národního programu přípravy na stárnutí, který obsahuje celou škálu velmi zajímavých bodů. Bohužel pro

bojuje za jejich vyřešení. Rok 2012 už klepe na dveře. Co v tomto směru chystá SDČR?

Jak Evropská unie chápe problém stárnutí populace, mi není vůbec jasné. Podle mne se chová tak, jako by v Evropě vůbec senioři a důchodci nežili. Jejich problémy vůbec neřeší, nechává to na národních vládách členských zemí. Tomu nasvědčuje i skutečnost, že na Evropský rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidaritu v roce 2012 uvolnila částku 5 milionů euro s tím, že do členských států nepříjde ani jedno. Na našem 8. sjezdu o této akci hovořil ministr Drábek a vyzval nás, abychom se do ní zapojili. Rádi se aktivně zapojíme, ale kolik uvolní na tuto akci naše vláda, nebo ministerstvo práce a sociálních věcí, mně zatím ale není známo. Předseda Senátu Milan Štěch pořádá dne 13. března 2012 v Senátu konferenci na téma „Aktivní stárnutí v České republice“. Tam chceme vystoupit i na toto téma.

■ Jak zaznělo i ve sjezdové diskusi, materiální situace mnohých českých důchodců není růžová a vzhledem k různým krokům současné vlády hrozí i její další zhoršení. Jak na to chcete a budete reagovat?

Důchodci také patří mezi ty české občany, na které se snaží vláda přenést tíhu břemene hospodářské krize. Myslím si, že by měly přestat řeči o tom, že bude nedostatek financí na důchody a na kvalitní zdravotní péči o důchodce. Člověk se nestačí divit nad některými vládními aktivitami a nápady. Dávno již také skončilo 100 dnů hájení vlády, je třeba se bránit. Myslím si, že důchodci musí začít navštěvovat poslance a senátory v místech jejich bydliště, seznamovat je se svými problémy a žádat od nich pomoc při jejich řešení. Věřím také, že důchodci se ze vzniklé situace patřičně poučí a náležitě to využijí při dalších volbách.

■ V usnesení sjezdu se hovoří mj. o tom, že je třeba odpovědná místa přimět k tomu, aby více naslouchala názorům seniorů. Zejména tehdy, když se přijímají opatření, která se seniorů bytostně týkají. Konkrétně bylo zmíněno povinné lékařské osvědčení o způsobilosti k řízení motorových vozidel, za které

u nás senioři musí platit. Jinde v EU takové prohlídky přitom často ani nemají. Budete v tom něco podnikat jako SDČR?

Jako příznivec „zdravého selského rozumu“ vím, že přání je nutno plnit ihned a zázraky do tří dnů. Po projednání průběhu a diskuse na 8. sjezdu ve Výkonné radě Svazu důchodců požádám o pomoc a spoluúčast při řešení této věci vedení Rady seniorů. Věřím, že dojdeme ke společnému smysluplnému postupu nejen v této konkrétní otázce.

■ SDČR na svém sjezdu rozhodl dále posilovat mezinárodní spolupráci. Jakým směrem a s jakými cíli?

SDČR chce dále rozvíjet svou spolupráci s Jednotou důchodců na Slovensku. Slovenští důchodci jsou v celé řadě věcí dále než my, mají mnohem větší zkušenosti a pořádají mnohem více akcí pro důchodce než náš svaz. Budu velmi rád, když se rozšíří i spolupráce mezi jednotlivými kraji, případně i okresy. Po delší časové prodlevě, která byla způsobena nečekaným úmrtím a ztrátou zájmu na protistraně, se nyní rysuje obnovení spolupráce s důchodci v Německu. K rozšíření této spolupráce chceme využít také naše europoslance. Máme zájem o spolupráci s důchodci Rakouska a Polska, kde hledáme vhodné partnery k jednání. Věřím, že se podstatně zlepši naše spolupráce s mezinárodní seniorskou organizací EURAG. Po přestěhování jejího sekretariátu do Prahy se nám snad přiblíží jeho činnost. Podotýkám, že pro úspěšné rozvíjení spolupráce se zahraničními partnery je zapotřebí mít dostatek finančních prostředků a v neposlední řadě také jazykově vybavené důchodce.

■ Na sjezd si nakonec našel čas i ministr Drábek

■ V některých krajích se začala velmi úspěšně realizovat myšlenka tzv. seniorpasů, poskytujících různé slevy a výhody důchodcům. Jakýmisi patronem této akce se přitom stal předseda Asociace krajů a jiho-moravský hejtmán Michal Hašek. Jak tuto iniciativu vnímá SDČR?

Už v srpnu 2009 jsme vedli jednání o spolupráci mezi Radou seniorů České republiky a Asociací krajů České republiky. Hejtmána Haška jsme informovali o závěrech 1. sjezdu RSČR, v nichž je i úkol, týkající se Seniorpasu a zároveň jsme ho požádali o jeho podporu. Stáli jsme tedy u zrodu této iniciativy a proto ji samozřejmě podporujeme. Jsme pro její rozšíření na území celé republiky, s tím, že výhody by bylo možné získat i v cizině. Ve spolupráci s Radou seniorů ČR vyvoláme v tomto směru poslaneckou, nebo senátorskou legislativní iniciativu. A budeme jednat i s europoslanci o možnosti zavedení takového mezinárodně platného dokladu v celé Evropské unii.

Touto lahůdkou pozdravily účastníky sjezdu ženy z organizací SDČR v Ostravě, Nové Bělé a Frýdku-Místku

■ Blíží se nový rok 2012. Co byste do něho vzkázal českým seniorkám a seniorům?

Všem členkám a členům SDČR, ale také všem seniorkám a seniorům při příležitosti nového roku 2012 chci vzkázat, že budeme ve spolupráci s Radou seniorů ČR bránit jejich občanská práva na plnohodnotný život, který jim zaručuje Charta lidských práv. Všemi dostupnými prostředky budeme čelit krizovým plánům naší vlády na krácení důchodů. Budeme se bránit proti tomu, aby ještě více důchodců spadlo pod hranici bída.

Všem seniorkám a seniorům bych touto cestou také rád popřál radostné prožití Vánoc a v novém roce 2012 pak pevné zdraví, spokojenost, štěstí, úspěch a mnoho krásných, slunečních dnů.

Za rozhovor poděkoval
František VONDERKA ■

Foto: autor

V knize se vrací i Hlustvisihák

V pražském paláci knih Luxor se ve středu 16. listopadu konal křest knížky, který vzbudil mimořádný zájem. Jak

před jejím zahájením hrnuli natěšení zájemci. Zvědaví jak na obsah knihy, tak na aktéry jejího slavnostního uvedení do života.

Zleva Zdeněk Troška, Sabina Laurinová, Miroslav Lipský a Karel Ulík. Křest řídil Vráta Ebr, vedle něho je kmotra zvolená z publika.

by ne: v pomyslné kolébce byla kniha známého publicisty Karla Ulíka s názvem Lubomír Lipský a jeho bratr. Tedy kniha o lidech, kteří se výrazně zapsali do historie českého divadelního i filmového umění. Už to samo o sobě pochopitelně probouzí zvědavost. Spojeno s plakátem u vchodu a informací, že na křest přijde i osobně slavný herec a kmotry knížky budou populární herečka Sabina Laurinová a režisér Zdeněk Troška, vychází, že do kavárny v prvním patře knihkupectví, kde se událost konala, se už dávno

Knihu vydalo nakladatelství Petrklíč. Vydavatel a autor byli na místě dlouho před zahájením akce. Dobu před příchodem protagonisty knihy a kmotrů jsme proto využili k tomu, abychom se jejího autora zeptali, proč vychází právě nyní. „Kniha měla vyjít už loni, ale protože Mírek uprostřed práce utrpěl mozkovou příhodu, vše se dost pozdrželo. Díky jeho vitalitě se z toho dostal, i když mi líčil, že když se probudil, tak nevěděl ani kdo a kde je. Nevzpomínal si na nic a za tři měsíce už znovu stál na jevišti a hrál na pozoun! A my jsme mohli dodělat rozpracovanou knihu.“ K jejímu obsahu autor uvedl: „Je to takový sestřih všech rozho-

vorů, které jsme spolu kdy vedli. První zhruba před 35 lety. Vše doplněno o názory a kamarádká vyznání takových lidí jako třeba Jiřího Šlitra, Miroslava Horníčka či Jana Skopečka a dalších. Zasluhou Síně bratří Lipských při městském muzeu v jejich rodišti Pelhřimově kniha obsahuje velice originální fotografie, které dosud nikdy nebyly zveřejněny.“ A čeho si autor na knize váží nejvíce? „Za prvé toho, že vznikla z dlouholetého přátelství s Lubomírem Lipským. A za druhé, obsahuje jednu novinku a tou je připomenutí jeho hereckého období, kdy v populárním pořadu představoval vrátného Hlustvisiháka. V knize jsou kompletní čtyři nejspěšnější Hlustvisihákovy scénky. Autorem většiny scének byl scénárista Bedřich Zelenka, který k jejich zveřejnění v knize dal souhlas. Třetího prosince by se dožil 90 let, měl se zúčastnit i dnešního křtu, bohužel se ho už nedožil. V knize je na něho krásná vzpomínka v podobě rozhovoru na téma Hlustvisihák a humor vůbec.“

Krátký rozhovor končíme, protože celé první patro knihkupectví šumí: přichází totiž Lubomír Lipský. Věk je na něm vidět, ale jako vždy už od první chvíle hýří humorem. Ještě před oficiální autogramiádou se lidem podepisuje nejen do nové knihy, ale i do památníčku či na výstřižky z novin.

S humorem zvládá i křest. Na otázku, o čem kniha je, odpovídá, že ji ještě nečetl, protože má moc práce a čas na ni si udělá asi až o Vánocích. Dodává, že s jejím autorem se bavili „o spoustě věcí, ba i ptáko-

Budou slavit

Ještě letos oslaví své narozeniny také:

■ 6. prosince
Vladimír Renčín
kreslíř, ilustrátor
a karikaturista
70 let

■ 7. prosince
Zdeněk Mahler
pedagog, spisovatel
a muzikolog
83 let

■ 27. prosince
Eduard Hrubec
konferenciér,
hudebník a scénárista
75 let

■ 19. prosince
Miloslav Stingl
cestovatel, etnograf
a spisovatel, čestný
náčelník kmene
Kikapů
81 let

■ 30. prosince
Olga Čuríková
televizní
a rozhlasová
moderátorka
79 let

Jen pevné zdraví – to ostatní prý přijde samo, přeje Doba seniorů. Tímto se také loučíme se současnou podobou této rubriky. Rozhodla o tom i naše čtenářská anketa. Toto je tedy jeden z prvních závěrů jejího vyhodnocování.

(red) ■

vin“, ale že ten mu nikdy neřekl, že je to pro novou knihu... Publikum zaujaly i zážitky Zdeňka Trošky z natáčení s Lubomírem Lipským. Bavili se všichni. Po samotném křtu následovala autogramiáda. Podepisovali autor, hlavní postava knihy i kmotrové. Bylo mi jich skoro líto: řada žadatelů

o podpis neměla konce, autogramiáda trvala více než hodinu a byla určitě jedna z nejděšších, kterou palác knih Luxor u jedné knihy zažil. Závěrem poznámka z vlastní zkušenosti: samotná kniha se čte jedním dechem.

(fav) ■

Foto: autor

Odešla hrdinka od Sokolova

Ve věku nedožitých 91 let zemřela v pondělí 7. listopadu slavná ostřelovačka 1. československého armádního sboru z druhé světové války Marie Ljalková-Lastovecká. Paní Marie se narodila

Česká hrdinka na snímku z roku 1942 a po vyznamenání v roce 2010

3. 12. 1920 v rodině vo-lyňských Čechů v obci Horoděnka na Ukrajině. Se svým manželem Michalem Ljalkem byla 1. března 1942 přijata do tvořící se čs. jednotky v Buzuluku. Po základním vojenském výcviku a zdravotním kursu byla vzhledem k vynikajícím výsledkům ve střelbě zařazena do zvláštního kursu pro odstřelovače. Byla první československou ženou nasazenou v boji. Účastnila se bitvy

o Sokolovo a poté bojů na Ukrajině. Jako ostřelovačka měla asi třicet úspěšných zásahů. „U Sokolova jsem byla blízko sebevraždě, když jsem se na ledu na řece Mža nemohla pod palbou kulometů nacistů několik hodin ani hnout a pak k němu i přimrzla. Slyšela jsem jen výkřiky našich vojáků. Led pod nimi rudnul krví,“ popisovala později paní Lastovecká válečné hrůzy. Nakonec se jí podařilo čtyřčlenné kulomet-

né hnízdo zlikvidovat. Tato akce ji proslavila a informoval o ní nejen sovětský, ale také angloamerický tisk. Za akci byla vyznamenána Čs. válečným křížem a sovětská vláda jí udělila Řád rudé hvězdy. Od léta 1944 sloužila jako zdravotnice 1. tankového praporu 1. československé samostatné tankové brigády, s níž prošla karpatsko-dukelskou operací, kde byla těžce zraněna. Po skončení války pracovala jako armádní lékařka. Žila v Brně. Loni ji prezident Klaus vyznamenal Řádem Bílého lva. Veřejnost se s ní naposled rozloučila 18. listopadu.

(red) ■

Záložka Vráti Ebra

Ve shonu na konci roku jen dvě pozvánky na uklidnění nervů do Salmovské literární kavárny (Salmovská 16, Praha 2, kousek od Karlova náměstí)

V úterý 6. prosince v 19,19 hod. klubový večer Ebroviny – při hudbě veselé povídání s básníkem Františkem Novotným, textařem a rozhlasovým moderátorem. Uvádí Vráťa Ebr, čestným hostem bude Eduard Hrubeš, zazpívá Petra Alvarez – Šímková.

Ve čtvrtek 29. prosince v 19,19 hod. poetický Večer s Pegasem. V povánoční atmosféře zasvěcené povídání o stro-

mech (nejen vánočních): Václav Větvíčka a Erich Václav; o nekonečném vesmíru (nejen s betlémskou hvězdou) Jiří Grygar; a o lásce (nejen na Štědrý den): Radim Uzel. Recitovat bude Petra Tenorová, na kytaru zahraje a zazpívá Zdenka Lorencová, moderovat bude Jaroslava Panýrková.

Vráťa Ebr

Telefony Aligator jsme testovali v Době seniorů (viz např. listopadové vydání). Na základě testů můžeme jen doporučit.

Speciální mobilní telefony nejen pro seniory

- Pomáhají v kontaktu s rodinou nebo pečovatelskou službou
- Umožňují komunikaci v případech zhoršeného smyslového vnímání
- Lze je používat jako zdravotní pomůcku

ALIGATOR A850 Senior

Nejvyšší model telefonů ALIGATOR nejen pro seniory. V moderním těle s kovovými prvky objevíte velký a přehledný barevný displej, fotoaparát, Bluetooth, slot pro MicroSD, FM rádio, tlačítka s hlasovým doprovodem, programovatelné tlačítko a samozřejmě nezbytné SOS tlačítko.

www.aligator.cz

ALIGATOR A350 Senior

Tento nový model nabízí jednoduché a pohodlné ovládání, přehledný displej, velká tlačítka a výraznou hlasitost. Novinkou je také žádaný nabíjecí stojánek a vestavěné FM rádio.

www.aligator.cz

Poradna DS k bydlení

SON.cz
 SDRUŽENÍ NÁJEMNÍKŮ ČR

Užitečné paragrafy o bydlení

Začátkem listopadu vyšla odborná publikace Lenky Veselé a Milana Taraby, na kterou se netrpělivě čekalo: potřebná rukověť k nájemnímu bydlení s názvem „Paragrafy o bydlení“, která přináší aktuální změny v této oblasti s návazností na výklad novely občanského zákoníku s účinností od 1. 11. 2011 a dalších legislativních úprav. Obsahuje kapitoly, které jsou věnovány následujícím tématům

- rizika výpovědi z nájmu bytu
- sjednávání nájemného
- přechod nájmu bytu
- nájem po dobu výkonu práce
- služby spojené s užíváním bytu
- drobné opravy a běžná údržba bytu
- vzory smluv a podání

V Době seniorů budeme postupně zveřejňovat nejdůležitější části z jejího obsahu. Dnes jen pro zájemce o okamžitou koupi této důležité publikace přinášíme ukázkou z její druhé části, která je věnována službám, spojeným s užíváním nájemního bytu.

I. Zhodnocení stávajícího stavu právní úpravy

Oporou k poskytování služeb spojených s trvalým bydlením jsou ustanovení § 686, 688, 696 a 877 Občanského zákoníku. Trvalým bydlením

se rozumí stav, kdy fyzická osoba včetně případných členů své domácnosti užívá trvale předmětný byt. Podmínka trvalého bydlení je splněna, jde-li o trvalé bydlení příslušníků rodiny a příslušníků domácnosti oprávněného uživatele bytu. Jedná se

o uspokojování bytové potřeby bytu a příslušníků jeho domácnosti, tj. trvalé užívání předmětného bytu k základním úkonům spojeným s trvalým bydlením, např. ke spaní, vaření, odpočinku apod. Pojem trvalé bydlení nelze zaměňovat s hlášením k trvalému pobytu ve smyslu zákona č. 103/2000 Sb., o evidenci obyvatel. Hlášení k trvalému pobytu ve smyslu tohoto zákona je evidenčním úkonem veřejného práva a nezakládá žádná práva k objektu nebo jeho části, na jehož adrese je občan hlášen a ani k vlastnictví nemovitosti. Při případném soudním sporu o to, zda člen domácnosti v bytě trvale bydlí, je adresa v občanském průkazu chápána jen jako jeden z důkazních prostředků. Naopak členem společné domácnosti pro rozúčtování nákladů za služby může být i osoba, která je evidována na jiné adrese trvalého pobytu, ale v domácnosti uživatele bytu trvale bydlí.

Podmínky služeb spojených s bydlením, jejich sjednávání a rozúčtování upravuje Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně v § 2, odst. 1.

Historicky významným právním předpisem upravujícím podrobněji způsob úhrady za služby spojené s bydlením byla vyhláška č. 60 /1964 Sb., o působnosti v oboru plánování, tvorby a kontroly cen ve znění vyhl. č. 15/1992 Sb. a vyhláška 176/1993 Sb., o nájemném z bytu a úhradě za plnění poskytovaná s užíváním bytu. Obdobnou funkci plnily následně i části Cenových výměrů Ministerstva financí č. 01/2002 a 06/2002, které byly účinné až do jejich zrušení Ústavním sou-

dem 18. 11. 2002.

Ústavní soud předpokládal, že vyhlášky budou nejdéle do 18 měsíců nahrazeny vyšší právní normou – zákonem. To se však nestalo a tím se situace do budoucna výrazně zkomplikovala. V poradnách jsme řešili stále spory a reklamace vyúčtování nákladů za služby spojené s užíváním bytů.

V současné době není k dispozici právní předpis, který by komplexně upravoval problematiku služeb spojených s užíváním bytu. Neexistuje právní úprava, která by zastřešila úpravu těchto služeb, stanovila obecná pravidla pro rozúčtování a upravila práva a povinnosti stran, postupy a lhůty pro rozúčtování. Úpravy obsažené ve zvláštních předpisech tyto otázky řeší jen pro některé služby, u služeb, jejichž poskytování a rozúčtování neexistuje zvláštní předpis, vznikají časté spory. Uzavírání dohod je komplikované a důsledkem jsou reklamace končící často až u soudů.

Tolik tedy ukáзка. Doporučená cena publikace pro běžný prodej činí 187 Kč, pro členy SON ČR 100 Kč a pro spolupracující organizace (např. OS, SMBD atd.) 150 Kč, k tomu vždy poštovné a balné, když si knihu objednáte na adrese SON k dodání poštou. Poštovné a balné odpadá při osobním odběru v Úřadu RR SON, Nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3 – Žižkov.

Tolik pro zájemce o okamžitou koupi, pro všechny ostatní opakujeme, že podstatné údaje postupně najdou i v DS a že kvůli tomu rozšíříme i prostor pro bytové poradenství. **(red)**

Publikaci Paragrafy o bydlení během přijetí zástupců členských organizací RS ČR na Hradě od předsedy SON Milana Taraby dostal jako dárek i prezident Václav Klaus.

Tuto stránku připravujeme ve spolupráci se Sdružením nájemníků ČR (SON). Sídlo: Dům odborových svazů, Náměstí W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3. Tel.:

+420 234 463 343, Fax: +420 234 463 344, e-mail: son@cmkos.cz. Sdružení je členem Rady seniorů ČR.

Prokažme svým očím službu – pečujme o ně!

Zrak je jedním z nejvíce vytížených smyslů. 80% našich denních činností mobilizuje naše oči - okna do světa. Chraňme si proto zrak co nejdéle a zkusme se vyvarovat všeho, co mu škodí.

Jestliže v mládí oči nejvíce ohrožují úrazy, ve vyšším věku jsou to onemocnění bezprostředně se pojící se stárnutím. Přirozený proces stárnutí sice nezastavíme, ale můžeme se na ně alespoň dobře připravit.

Měli bychom vědět, že existují taková závažná oční onemocnění jako věkem podmíněná makulární degenerace (VPMD), jež je v současnosti nejčastější příčinou ztráty zraku u lidí starších 55 let. V České republice jí trpí asi půl milionu osob.

Príznaky

Nemoc se obvykle ohlásí tím, že pomalu přestáváme vidět ostře a brýle, které běžně nosíme, nepomáhají. Zhoršení zrakové ostrosti a kvality obrazu, případně výpadky v zorném poli by nás ihned měly zavést k očnímu lékaři, který vyšetří sítnici. Právě tyto příznaky jsou totiž typické pro VPMD. Onemocnění postihuje makulu (žlutou skvrnu), centrální část sítnice a zároveň místo neostřejšího vidění.

Jak se bránit?

VPMD je bohužel nevyléčitelné onemocnění, ale je určitě možné pokusit se snížit rizika jeho vzniku. Alespoň jednou do roka bychom měli navštívit svého očního lékaře, který zdarma a bezbolestně vyšetří sítnici. O tom, jestli naše žlutá skvrna na sítnici dokáže správně zaostřit na detaily, se můžeme přesvědčit i doma, a to pomocí Amslerovy mřížky. Jedná se čtverečkový papír s bodem uprostřed. Při pozorování této mřížky střídavě jedním a druhým okem alespoň v 30 cm vzdálenosti bychom všechny čáry měli vidět rovné. Tento jednoduchý test bývá volně k dispozici v každé oční ordinaci nebo je k dohledání na internetu.

Kromě pravidelných kontrol naše oči potřebují, abychom nekouřili, hlídali si váhu, krevní tlak, hladinu cukru a cholesterolu v krvi. S tím souvisí také trvalá úprava jídelníčku a dostatek potravin bohatých na antioxidanty. Tyto látky neutralizují volné radikály a přispívají k ochraně imunitního systému. Mezi nejvýznamnější antioxidanty, jež chrání

BAUSCH+LOMB

■ Doplňek stravy

i buňky sítnice, patří vitaminy A, E a C, karotenoidy lutein a zeaxanthin a minerály selen a zinek.

Doplňky stravy

Pokud je strava chudá na vitaminy, minerály a karotenoidy, což bývá častý případ jídelníčku starších lidí, je vhodné zvážit také užívání doplňků stravy, jež všechny důležité látky obsahují v optimálním množství.

Vysoký obsah antioxidantů je součástí doplňku stravy Ocuvite® LUTEIN forte. Tento přípravek je vhodný pro lidi nad 50 let. Užívá se jednou denně a je volně prodejný v lékárnách. Nyní je k dostání v dárkovém balení o šedesáti tabletách spolu se slunečními brýlemi. Více na www.ocuvite.cz.

Doplňek stravy

K DOSTÁNÍ VE VAŠÍ LÉKÁRNĚ

www.ocuvite.cz

Ocuvite® – PRO DOBRÝ ZRAK I S PŘIBÝVAJÍCÍM VĚKEM

*Trieschmann M, et al. Changes in macular pigment optical density and serum concentrations of its constituent carotenoids following supplemental lutein and zeaxanthin: The LUNA Study, Experimental Eye Research 84 (2007) 718-728.

NENECHTE SVÉ OČI STÁRNOUT

Jedním z důsledků stárnutí je slábnoucí zrak a neostré vidění. Speciální výživa očí s vědecky ověřeným účinkem* chrání Váš zrak.

Poradna pro práci s PC

Nastavujeme elektronickou poštu

Také máte problém nastavit ve svém poštovním klientu server pro odchozí poštu? Má označení SMTP. Pokud se nastaví špatně, tak pošta neodchází a zůstává na vašem počítači jako pošta neodeslaná. Následuje chybové hlášení, že vaše pošta nemohla být odeslána. Nastavení není žádná jednoduchá věc. Záleží na tom, co máte za zavináčem, ale není to jediné kritérium.

Příklady nastavení podle toho, co máte za zavináčem:

@vašefirma.cz

Jestliže máte za zavináčem jméno své firmy, poradte se s tím, kdo vám spravuje síť. Pokud se ho nechcete ptát (třeba protože se chová moc povýšeně) nebo si síť montujete sami, poradte se s poskytovatelem svého hostingu (napřed zkuste poskytovatele hostingu, teprve potom poskytovatele připojení). Provozovatel hostingu by vám měl říct, jaký SMTP server nastavit. Obvykle to bývá uvedeno v údajích od poskytovatele spolu s jinými údaji (ten papír bývá založený někde dole v šuplíku, na papíře je to vedle POP3 a podobných údajů). Pokud to tam není, tak zkuste nastavit smtp.vašefirma.cz. Ale někdy je to třeba mail.vašefirma.cz nebo něco jiného. To se prostě musí vy-

zkoušet nebo obtelefonovat. To lze použít ale pouze v případě, že máte nastavenou poštovní schránku od poskytovatele.

@seznam.cz

Pokud máte účet na Seznamu, je to ještě relativně jednoduché. Adresa odesílačního serveru je smtp.seznam.cz. V nastavení smtp serveru tam ale musíte zvolit tlačítko „Server vyžaduje ověření“ a potom do poskytnutých okének zadat svoje jméno a heslo. Zajímavé je, že tak můžete odesílat i mail y z jiných adres než z té seznamové.

@něco-jiného.cz

V tom případě většinou dostáváte přístup k SMTP serveru poskytovatele připojení. Třeba když se připojujete přes Volny, tak dostáváte přístup k smtp.volny.cz. Adresa smtp serveru by měla být uvedena na tom papíru (stránce), kde jsou uvedeny i jiné údaje, jako je třeba telefonní číslo nebo jméno a heslo. Někdy jsou emaily, které projdou přes takový SMTP server, filtrovány. Některé smtp servery poskytovatelů zahazují nebo vracejí všechny emaily, které nejsou odesílány z adresy poskytovatele.

Pokud se připojujete jinak

To je asi nejhorší možnost (tedy pokud vše výše popsané selhalo). Zkuste se ze-

ptat toho, kdo vám poskytuje připojení (ten, komu platíte za internet), jestli máte možnost přes nějaký smtp server odesílat poštu. Většinou to nějak jde. I pokud to nejde nebo toho člověka neznáte, ale existuje pomoc:

Zaregistrujte se do emailu na Seznamu. Získané jméno a heslo pak použijte pouze na ověření pro SMTP server. Pak můžete prostřednictvím tohoto smtp serveru odesílat i mail y z jiných adres, ne pouze ze seznamových.

Nastavení v programu Outlook

Express:

SMTP se v Outlook Expressu nastavuje v Nástroje > Účty > vybrat účet (případně přidat) > Vlastnosti > záložka Upřesnit.

Proč je to tak složité? Protože nikdo nechce, aby přes jeho smtp server byl odesílán spam.

Zdeněk HŘEBEK ■

Rady letem

V DS na základě dohody se Sdružením obrany spotřebitelů (SOS) zařazujeme příspěvky z jeho internetových poradén.

DOTAZ: Koupila jsem si v obchodě, ne v tržnici, páskové boty, které se mi po 1,5 měsíci zničily. Odnesla jsem je na reklamaci, kde mi obuv opravili. Během 14 dní se bota opět rozbila. Donesla jsem ji opět na reklamaci. Po 14 dnech mi řekli, že to opravit nelze, že se záවා bude stále opakovat. Požadovala jsem vrácení peněz, ale bylo mi řečeno, že to není možné, že mi napíšu kupon na cenu, kolik stály boty a mohu si kdykoli za to koupit něco jiného. Tento postup se mi nelíbí. Je postup prodejce správný, nebo se mohu nějak bránit?

ODPOVĚĎ: V případě odstranitelné vady máte primárně právo na bezplatné, včasné a řádné odstranění vady prodávajícím bez zbytečného odkladu, tedy na opravu obuvi, a není-li to vzhledem k povaze vady neúměrné, můžete požadovat výměnu obuvi, nebo, týká-li se vada jen součástí obuvi, výměnu součástí. Není-li takový postup možný, můžete žádat přiměřenou slevu z ceny obuvi nebo od smlouvy odstoupit, a to dle Vašeho výběru. Jiný postup je možný pouze pokud s ním Vy i prodávající budete oba souhlasit. V případě vrácení peněz po odstoupení od smlouvy se zásadně vrací plná kupní cena.

DOTAZ: Chtěla bych se dotázat na záruku u žárovek, zda je standardní 24 měsíců.

ODPOVĚĎ: Ano, i na žárovky se vztahuje ze zákona minimální záruční lhůta 24 měsíců. Pokud ale došlo k vadě v důsledku běžného opotřebení, záruka se na ni nevztahuje, protože například při denním intenzivním používání může mít žárovka životnost nižší, než 24 měsíců. Životnost by měla dosahovat hodnot uvedených na obalu žárovky, jinak se jedná o rozpor s kupní smlouvou a reklamaci by Vám měli uznat.

DOTAZ: Dnes jsem chtěla dát do čistírny můj kabát zn. Kara z kůže (jedná se o čistírnu RAPID SERVICE s.r.o. v Chomutově), protože jsem se polila omastkem a zůstaly mi tam fleky. V čistírně mi řekli, že musím podepsat prohlášení, že za nic neručí a že když kabát poškodí, tak se vzdávám nároku na náhradu škody. Musím sice zaplatit 550.-Kč, ale výsledek je nejistý. Chtěla bych se zeptat, zda je tento postup přípustný.

ODPOVĚĎ: Svého práva na náhradu škody se platně vzdát v tomto případě nemůžete. I když tedy toto „prohlášení“ podepíšete, nebude to mít žádné právní účinky. Ovšem serióznost takové čistírny Vám to rozhodně nezaručí.

Výhradní kontaktní adresa SOS je nyní:

Mečová 5, 612 00, Brno. Telefonní kontakt: 543 255 371. Kontaktní emaily jsou sos@spotrebitele.info (obecný); neurocna@spotrebitele.info (předsedkyně SOS); tm@spotrebitele.info (tiskový mluvčí). Elektronickou poradnu najdete na adrese www.spotrebitele.info Kontakt na telefonickou poradnu je 900 08 08 08, dotovaná cena hovoru je 8 Kč/min.

SUDOKU

Uvedte součet čísel z označených políček.

				9			6	3
			7	3				
		5	1		2	8		4
		7	6					
		9				7	1	
					1			
	7					5		
	4	3	2	8	5			
6							4	8

RÉBUS

Vyřešte i tuto pěknou zeměpisnou hádanku z první poloviny minulého století?

PŘESMYČKY

Najdete světová města? Nenechte se zmást chybějící diakritikou!

VEDENI MOTO, VAK OSM, SEPTA DUB, MORALCE TON,
ANO SLIB, NALET MOR, ENGELS OSLA, IRAK AH, NEBERU LOM

VÝHERCI NAŠICH SOUTĚŽÍ

SUDOKU (18) Jiřina Perutíková z Palkovic-Myslíku; **NEHODA** (Chirurg je žena, synova matka) Petr Kolář z Moravského Krumlova; **PŘESMYČKY** (Baník Ostrava, Sparta Praha, Real Madrid, Slovan Liberec, AC Milano, Bayern Mnichov, Slavia Praha, Manchester United, Viktoria Plzeň, Dukla Praha, Sigma Olomouc) Jindřich Metelka z Ostravy. **STŘÍBRNÉ VÁNOČNÍ DNY** (3. ročník): Jiří Vrabel z Prahy 10, Květa Svobodová z Hořovic, Karel Čapek z Prahy – Modřan, Hana Homonajová z Prahy 3, Jan Čedík z Prahy 5, Petr Pelikán z Habrovan, Evža Ryšavá z Pardubic, Vlasta Bukačová z Prahy 4, Bohumil Princ z Teplic a jako desátá se na veletrh podívá Anna Vonášková z Prahy. Správná řešení jsou uvedena v závorkách. Na odpovědi z tohoto vydání čekáme na známých adresách (najdete je v tiráži na str. 3) do 20. prosince.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Regulované nájemné v určených lokalitách už jen v roce 2012!

Možnost jednostranně zvýšit nájemné skončila na většině území ČR k 31. 12. 2010. Výjimkou je hlavní město Praha, krajská města mimo Ostravu a Ústí nad Labem a všechna města Středočeského kraje s více než 10 000 obyvateli. V těchto lokalitách platí možnost naposledy jednostranně zvýšit nájemné v souladu se zákonem č. 107/2006 Sb. v příštím roce.

Tam kde regulované nájemné není, platí tyto zásady:

- > Nájemné je možné změnit pouze dohodou mezi nájemníkem a pronajímatelem
- > Pro určení výše nájemného je nutné zohlednit více zdrojů (mapa nájemného připravovaná MMR, porovnání se třemi srovnatelnými byty, názor realitního makléře, znalecký posudek, atd.)

V případě dalších dotazů týkajících se politiky bydlení můžete:

využít informační linku Ministerstva pro místní rozvoj ČR
☎ +420 224 861 282, ☎ +420 224 861 138
e-mail: info@mmr.cz, www.mmr.cz

nebo Sdružení nájemníků ČR
☎ +420 234 463 343 (Praha), ☎ +420 604 598 939 (Ostrava)
e-mail: son@cmkos.cz, www.son.cz

Rozvoj ve všech oblastech

Seriál DS k bibli 24

Velekněz Éli a soudce Samuel

Další v řadě uctívaných soudců byl velekněz Éli. Za toho času žil v Rámě levita Elkána (Bůh jej stvořil?). Jeho manželka Anna neměla žádné děti a velmi se proto rmoutila. Jednou se modlila u svatostánku –

Bože, dáš-li mi syna, zasvětim jej, aby sloužil celý život jen tobě. – Hospodin daroval Anně syna. Nazvala ho Samuel (Bůh vyslyšel). Samuel byl ještě malý chlapec, když mu maminka ušila bohoslužebné roucho a vedla ho do domu velekněze, kde byl přijat do služby.

Velekněz Éli (Bůh je vznešený) měl dva syny, Ofniho (Plná Hrst) a Finese (egyptské jméno, hebr. Pinchas). Snažil se oba připravit do stavu duchovního, ale jak se to někdy stává, synové byli nehodní. Pyšně se starali jen sami o sebe. Sledovali úzkostlivě svůj zisk a vůle Boha Hospodina nedbali. Z lidu vymáhali nespravedlivé dávky, kradli obětní maso a dopouštěli se nepravostí. A chovali se hamižně. Staříčký Éli o tom sice slyšel, ale místo trestu jen dobrotivě domlouval synům, aby se polepšili a krotili své vášně.

Bůh hleděl do srdce Ofniho a Finese a mlčel.

Někoho však v noci Bůh oslovil. Samuel odřikával noční modlitbu a přemýšlel, kdy se přiblíží Boží soud nad nehodným kněžstvem a srdce se mu zachvělo. Jako by rozhrnul stříbrný závoj, který mu do té chvíle bránil ve výhledu. A uslyšel Boží hlas – Hle, přichází den, kdy se stane, čím jsem pohrozil. Éli věděl, jak hanebně se chovají jeho synové, a netrestal je. – Hned ráno pověděl Samuel veleknězi svůj živý sen.

Éli však zůstal slabý a choval se k synům stejně jako dřív. Ukázal, že i dobro může působit jako jedovatá bylina, jestliže roste z úmyslu vše špatné utajit. Člověk se ne-

Prorok Samuel na fresce z Michailovského kláštera v Kijevě z roku 1112.

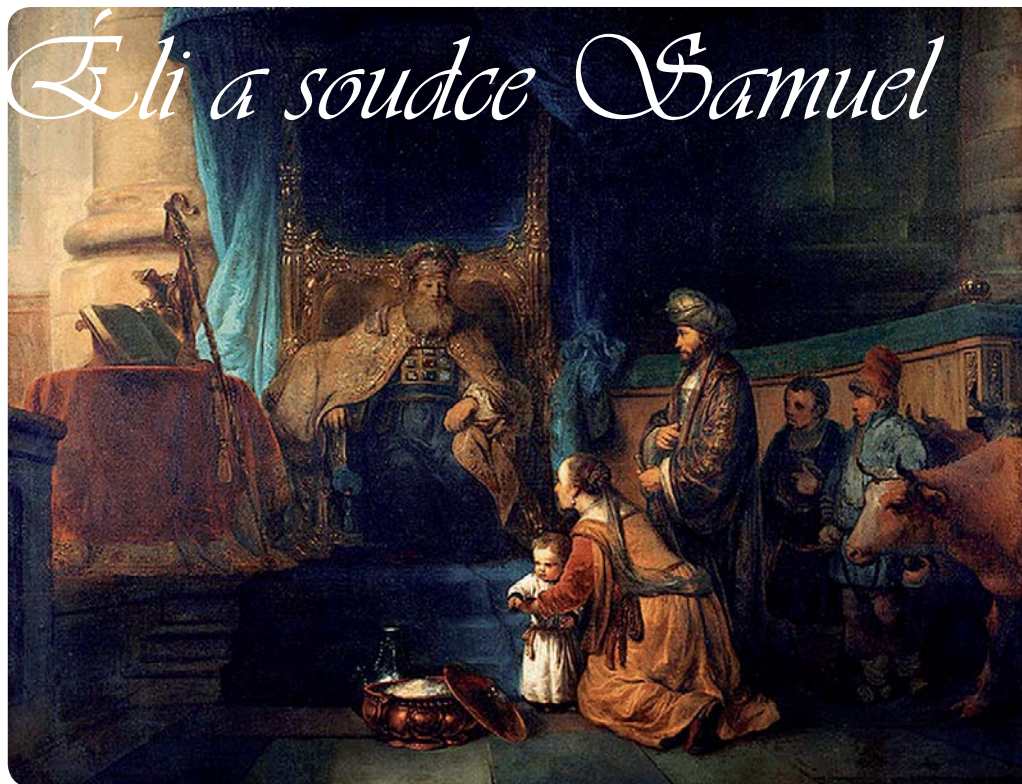
chce spravedlivým trestem znesvářit, dobrotám mlčením nepřiblíží ani o píď. A ticho se v mracích bouře ve zlé hromobití promění.

Filištiní vpadli do země. Izraelité si chtěli pojistit vítězný boj a poslali kněze pro archu úmluvy. Synové Éliho ji přinesli. Jenže místo přílivu sil a duchovní pomoci se dostavila slabost a záhuba. Byli poraženi. Archa úmluvy padla do rukou nepřátel. Ofni a Fines zahynuli.

Velekněz Éli uslyšel o smrti svých synů v prohraném boji. Poznal, že doba Soudců skončila. Nechápal stále proč. Roztřásl

se jak osika. Běhal zoufale po domě a vyčítal si neochotu kárat a vychovávat v přislušnosti k poslušnosti oba syny. Pak upadl na zem, zlomil si vaz a na místě zemřel.

Lidský rozum si někdy zahrává s vlastním osudem. Lásku nás učí poznávat milosrdný Bůh. Nenávist objevil člověk.

Anna představuje svého syna Samuela soudci Elimu. Tak tuto scénu v 17. století ztvárnil vlámský malíř Gerbrand van den Eeckhout.

Samuelovi už bylo dvacet let. A domlouval zmatenému a poraženému lidu – Vyhoďte cizí bůžky a celým srdcem se obraťte k Hospodinu, Bůh nás vytrhne z moci nepřátel. – A synové Izraele se postili a před Samuelem přiznávali – Zhřešili jsme proti Hospodinu. –

A palma dvojakosti vadla a usychala v žáru lásky.

Lidé objevili rostlinku odvahy a statečnosti v srdci, táhli do boje a zahnali Filištině svou udatností.

Vetřelci utíkali za Jordán do pouště. Izraelští měli od krvelačné zloby a chtivosti nepřátel pokoj na mnoho let.

Samuel sídlil na Efraimských horách, pokojně prozpěvoval Hospodinu a žil čistě. Prorok vidoucí do budoucnosti nebloudil, nepřetvařoval se, kráčel světem svobodně, na osud Éliho nezapomněl.

Božství v duši člověka nečeká zázraky z nebes. Hledá ruku, která pracuje s láskou, pomáhá dobru a do tváře druhých přináší úsměv.

Pro DS píše **ThDr. Jan SCHWARZ**

Příště: Samuel pomazává krále

Vyhrajte výlet za bratrem Klausem!

Rada seniorů ČR ve spolupráci s cestovní kanceláří Bohemia Travel Service připravila zajímavou nabídku pobytů ve švýcarském Melchtalu v době od 21. do 26. června 2012. Podrobnou informaci o těchto výhodných pobytech najdete na str. 32. V informaci najdete i zmínku, že během pobytu lze navštívit i rodiště a také místo posledního odpočinku „Bruder Klaus“. Bruder Klaus je český bratr Klaus a toto německé křesťanské jméno známe spíše jako příjmení. A to prezidenta ČR. Kdo byl tedy švýcarský Klaus? Jeho celé jméno zní Niklaus von Flüe a narodil se v roce 1417 v kantonu Obwalden. Pocházel z rolnické rodiny, v letech 1440 - 1444 jako důstojník bojoval ve válce o tzv. toggenburgské dědictví. Až po ní se oženil s Dorotheou Wyss, se kterou měl celkem deset dětí. Bohatý sedlák působil i jako radní a soudce. V roce 1467, když nejmladšímu synovi nebyl ještě rok, ale nejstaršímu bylo už 20 a mohl se tedy starat o rodinu, opustil Niklaus se souhlasem manželky rodinu a stal se poustevníkem. Příbytek si vybudoval ve

strži Ranft, vzdálené jen pár minut od rodného domu. Tady měl totiž své první vidění. Z Niklausa se stal bratr Klaus... Intenzivní vidění ho provázela neustále. I jako mystik se ale zajímal o světské dění. Sledoval politické události a často ho také žádali o radu. Pomohl roku 1481 při řešení sporu, kdy hrozil při něm rozpad celého tehdejšího Švýcarska. Zprostředkování vedlo k obnovení přísahou stvrzeného společenství a ke spolku se navíc přidaly kantony Freiburg a Solothurn... Bratr Klaus se proslavil i nabádáním proti velmocenské politice a naopak k upevňování neutrality: Nemíchej se do cizích záležitostí. Zemřel 21. března 1487 ve Flüeli. Už krátce po jeho smrti se jeho hrob a poustevna staly poutními místy. V roce 1669 byl blahověřen, za svatého byl prohlášen v roce 1947. Je patronem nejenom kantonu Obwalden, ale celého Švýcarska. Jeho jméno je spojováno se „zázrakem z Waldenburgu“, k němuž mělo dojít 13. května 1940, kdy se Švýcarsko obávalo agrese nacistického Německa. Na obloze se tehdy údajně obje-

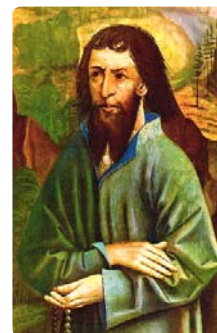
vila velká jasně zářící paže, kterou si lidé vykládali jako ochrannou ruku bratra Klausa. K německému útoku nedošlo. Zda tomu tak bylo skutečně zázračným příčiněním bratra Klausa, nevíme. Zcela přesně však víme, že jeden z čtenářů Doby seniorů se na zájezd do švýcarského Melchtalu (termín viz inzerát na str. 32) podívá zcela zdarma. Musí jen odpovědět správně na otázku, **ve kterém švýcarském kantonu se nachází vesnice Melchtal?**

A) Obwalden

B) Züriich

Na odpovědi čekáme na adresách redakce (viz str. 3) do konce roku, losovat ze všech správných odpovědí se bude v lednu, jméno výherce zveřejníme v únorovém vydání DS.

(fav) ■

Nejstarší zpodobení bratra Klausa z roku 1492. Dnes se nachází v jeho muzeu.

Hýčkejte sebe nebo své blízké

Potěšte své blízké o vánocích netradičním dárkem. Darujte lázeňský pobyt nebo dárkový balíček lázeňských procedur do oázy klidu a pohody.

Chladivé moře

Termín pobytu: leden - únor 2012
Délka pobytu: 5 dní - 4 noci (pondělí - pátek)
Ubytování: jedno a dvoulůžkové pokoje
Stravování: polopenze (snídaně, večeře)

Léčebné procedury:

- 1x koupel se solí z Mrtvého moře
- 1x tělová maska zad z mořského bahna
- 1x klasická masáž zad
- 1x parafínový zábal na ruce • 1x sauna

CENA POBYTU již od 3.265,- Kč/osoba

Tradiční lázeňský balíček

BALÍČEK LÁZEŇSKÝCH PROCEDUR

- klasická částečná masáž zad
- koupel s rašelinovým extraktem
- vulkanpack (žádá)

VÁNOČNÍ CENA BALÍČKU: 525,- Kč*

*Uvedená cena je platná od 1.12.2011 do 31.3.2012

Na každý lázeňský pobyt i balíček procedur Vám vystavíme vánoční dárkový poukaz. Objednávejte do 15.12.2011.

INSPIRACE PRO KAŽDÉHO
Originální dárek

OÁZA KLIDU A POHODY NEDALEKO PRAHY

Více lázeňských pobytů i balíčků procedur na
www.msene.cz

POMŮCKA: ANTI, ČCHI, ICI, TOSCA, VIKA	TELEVIZNÍ HUDEBNÍ KANÁL	TLUČENÍ	KOUPACÍ NÁDOBA	IDENTIFIK. ČÍSLO ORGANI- ZACE ZKR.		KYSELINA KARBOLOVÁ	TÝKAJÍCÍ SE OPŮ	PUCCINIHO OPERA	PRAŽSKÁ PAPÍ- RENSKÁ FIRMA		UMĚLA HMOTA	ŘÍMSKÝCH 53	SUBTRO- PICKÁ ROSTLINA	RÁŽE
ŘÍMSKÝCH 2006					FOTOGRA- FIE HOVOR.					ZUBNÍ POTAH				
TISK SLOVENSKY					VÝPRAVNÁ BÁSEŇ KOSMICKÁ ENERGIE					VIKEV SLOVENSKY SMYSLNÝ ČLOVĚK				
1. DÍL TAJENKY														
	CHEM. ZN. VÁPNIKU NÁR. HOKEJ. LIGA ZKR.			CITOSLOVCE SMÍCHU ZRNO K SETI			BÝVALÝ RUSKÝ VLÁDCE				ZDE FRANC. ÚKAZ NA OBLOZE			
CHEM. ZN. NEONU			OLEJ ANGLICKY STÁT V USA				A PODOBNĚ ZKR.					INVESTIČNÍ BANKA ZKR. 3. DÍL TAJENKY		
OŠKLIVOST										PŘIJÍMAČ BEZ ZESILOVAČE				
NALÉVATI										CITOSLOVCE KONSKÉHO RŽANÍ			ČAS ANGLICKY	LETOPIŠ
	BICYKL	AKADEMIE VĚD ZKR. NÁDOBA U STUDNY								PEVNĚ SEMKNUTÁ SKUPINA				
OTÁZKA 2. PÁDU										ZÁPADOČES- KÁ UNIVER- ZITA ZKR.	NITRID TITANU SEVERSKÉ JMÉNO			
OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL			2. DÍL TAJENKY	RÁJ						POVĚDOMÁ				
POSTEL								ASPIK SEVERO- ZÁPAD ZKR.					VYNDAT MEČ Z POCHVY	NÁHLÝ NÁPOR NEMOCI
BODAVÝ HMYZ					VÝMĚŠEK TĚLA	PŘÍTOK VLTAVY								
	CITOSLOVCE KLAPNUTÍ	SKLADIŠTĚ KLÍN					SPORTOVNÍ KLUB ZKR.				KUCHYŇ- SKÁ NÁČINÍ CHEM. ZN. HLINIKU			
DRAHOKAM							NEDOBRA HLASITĚ UPÍTÍ				INTERNETO- VÁ DISKUSE ŽENSKÉ JMÉNO 1. 12.			
HOVĚZÍ TUK				VÝZVA K SOUBOJI INIC. ZPĚV. MLÁDKA				OVÁL ANGLICKÁ PŘEDLOŽKA						
PROTI LATINSKY					ZŘASENÁ LÁTKA						VPÁD			
FIBICHOVA SKLADBA					DRUHY OBRAZŮ						JMÉNO FENKY			

Vyhráli s Dobrou seniorů!

Správné znění tajenky z listopadového čísla: **Kde se narodili, dozvíte se v našem speciálu.** Ze všech došlých (el. poštou, normální poštou) byli vylosováni: Monika Čedíková z Blatné, Josef Kotlan z Příbrami, Vlasta Nováčková z Ostravy-Poruby, Růžena Papršteínová z Březové a Čestmír Plachý z Prahy 69 – Břevnova. Výhercům blahopřejeme, dostanou ceny od sponzora naší velké křížovky na str. 14, kterým je známé pražské vydavatelství ENIGMA. Na řešení tajenky z tohoto čísla čekáme do 20. prosince. Adresy, na které své odpovědi můžete posílat, najdete v tiráži na str. 3 dole. Příjemnou zábavu při luštění!

Vážení čtenáři,

křížovky pro Vás připravuje redakce čtrnáctideníku Křížovky pro každého.

V tomto měsíci od 13. a 28. prosince na novinových stáncích.

Život není jenom práce, ale i umění najít si čas na uvolnění a obohacení životního stylu. Tím obohacením může být změna prostředí nebo i nový druh zábavy, poznávání, sport, relaxace... Nabízíme Vám několik možností a pokud si vyberete, třeba se i Vám nové aktivity časem stanou milým a opakovatelným koníčkem.

NEBOJTE SE RELAXOVAT!

ZÁBAVA A RELAXACE

Už jste byli v libereckém Centru Babylon? Je to unikátní zábavní a společenský komplex. Druhý v Evropě asi budete těžko hledat. Vše pod jednou střechou. Od ubytování ve čtyřhvězdičkovém hotelu, časově neomezený pobyt v tematickém aquaparku, lunaparku a zábavně-vzdělávacím iQparku či Labyrintu, přes mnoho dalších zajímavostí, jako je XD simulátorové kino, laser game, střelnice nebo Indoor golf. Babylon je tak velký, že i po několik dní ho nemusíte opustit. Navíc může být i Vaší základnou k výletům za památkami, do liberecké ZOO a botanické zahrady, na horu Ještěd, ale i za turistikou a sportem do Jizerských a Lužických hor či do Českého ráje.

WELLNES & BEAUTY

Pokud ke své relaxaci máte raději klidné a tiché prostředí, zkuste jednu z babylonských novinek. Je jí v Česku první veřejné wellness centrum ve stylu antických lázní. Bez časového omezení si zde můžete v teple užívat klidu, saunovat, oddat se nejrůznějším terapiím, nasávat atmosféru uvolnění těla a mysli, vše v šeru interiérově ojedinělého prostředí a za tlumené relaxační hudby. K Vaší spokojenosti přispějí i masážní, kosmetické a kadeřnické služby, pobyt v solnojedové jeskyňi nebo pobyt na speciálních relaxačních lůžkách.

KOMFORTNÍ UBYTOVÁNÍ V ČR

Chcete poznat krásy České republiky, a přitom nocovat v prostředí garantovaném co do kvality a atraktivnosti? Pak si vyberte jeden z mnoha hotelů zařazených do sítě BOHEMIA HOTEL CLUB & GOLF. Jde o to nejlepší, co regiony nabízejí. Další výhodou sítě je, že si v kterémkoli z hotelů můžete zakoupit voucher do dalších, a to za mnohem příznivější cenu, než kdybyste se tam vydali bez nich. Vouchery jsou vyhledávané i jako dárky k narozeninám, svatbám, anebo i pro služební cesty. Pokud hrajete golf, stejným způsobem získáte i vouchery na golfovou fee. A pokud golf ještě nehrajete a máte o něj zájem, nabídneme Vám, kde a jak začít. Například na novém Adventure golfu v golfovém areálu Ještěd.

**WELNESSOVÉ, RELAXAČNÍ I POBYTOVÉ BALÍČKY
CENTRA BABYLON A PARTNERŮ SÍTĚ BHC&G
JSOU IDEÁLNÍM VÁNOČNÍM DÁRKEM PRO VAŠE BLÍZKÉ**

CENTRUM BABYLON, a. s., Nitranská 1, 460 12 Liberec, CZ
GPS: 50°45'32" N, 15°03'08" E
tel.: +420 485 249 202
+420 485 249 212
fax: +420 485 249 946
e-mail: touristservice@centrumbabylon.cz

www.BabylonLiberec.cz

JSME PARTNEREM

**BOHEMIA
HOTEL
CLUB
& GOLF**

www.bhc.cz

PARTNERSTVÍ HOTELŮ A GOLFOVÝCH HŘIŠŤ

Dialog seniorů na Hradě

Uskutečnil se v úterý 15. listopadu 2011. Dva dny před dnem, který je v ČR státním svátkem a v kalendáři je označen jako Den boje za demokracii a svobodu.

Místo děje

Nejvýznamnější český hrad stojící na skalnatém ostrohu nad řekou Vltavou v centru Prahy.

Postupnými přístavbami a úpravami vznikl z hradiště založeného v 9. století jeden z největších hradních komplexů na světě – podle známé Guinessovy knihy rekordů je to svými rozměry 570 m délky a 128 m šířky – dokonce největší starobylý hrad na světě. Často je považován za symbol města. Má to i svoje historické kořeny: Původně byl jako „Praha“ totiž označován onen skalnatý ostroh, na kterém dnes stojí Pražský hrad. Označení se přeneslo i na nově vzniklé hradiště. Název „Praha“ se v průběhu následujících staletí rozšířil i na města založená pod Pražským hradem, která pak byla označována jako „města pražská“.

Součástí hradu je Katedrála svatého Víta, tradiční místo korunovací českých králů i jejich posledního odpočinku. Mimo mnohých českých panovníků (včetně čtyř císařů), pražských biskupů a arcibiskupů, duchovních, šlechticů i jiných lidí spjatých s pražským dvorem jsou v katedrále pochováni i někteří světci – velká část českých zemských patronů (sv. Václav, Vít, Vojtěch, Zikmund nebo Jan Nepomucký). Jsou zde také uloženy české korunovační klenoty.

Od 9. století býval sídlem českých knížat, později králů. Dvakrát v dějinách byl hlavní rezidencí císaře Svaté říše římské. Místo plné dějin a posvátné úcty je od roku 1918 sídlem prezidenta republiky.

Aktér č. 1:

Prof. Václav Klaus, CSc. Muž, kterého není třeba dlouze představovat. Je v pořadí druhým prezidentem od vzniku České republiky. Poprvé byl do této funkce na základě své předchozí politické činnosti zvolen v roce 2003. V roce 2008 obhájil svůj mandát podruhé – a protože potřetí už podle ústavy není možné – současně také poslední funkční období. Ačkoli věkem (70) už také zasloužilý senior, není to

příliš znát, takže se všeobecně předpokládá, že i po odchodu z funkce hlavy státu bude nadále osobností, významně ovlivňující dění v republice.

Aktér č. 2:

Rada seniorů ČR. Organizace, jejíž význam v české společnosti stále roste. Přesto ji mnozí senioři – jak ukázala i nedávná anketa DS – neznají. V médiích se o ní moc nehovoří. Proto připomeňme základní fakta: Základy Rady seniorů České republiky položilo 31. května 2005 celkem 12 organizací sjednoceného důchodcovského hnutí. Od té doby pod tuto společnou střechu přicházely stále další seniorské a proseniorské organizace. Ke konci roku 2010 tak byla Rada seniorů ČR konfederací 20 organizací s celostátní působností, tří organizací s regionální působností, 28 klubů důchodců, pěti rad seniorů statutárních a ostatních měst s celkovou asi 320 tisícovou členskou základnou. Kromě toho, že se RS ČR na všech úrovních snaží hájit zájmy českých seniorek a seniorů, velmi důležitou součástí její práce je i bezplatné poradenství v sociálně-právní, bytové a dalších oblastech pro

starobní důchodce. Za léta své činnosti se RS ČR stala uznávaným partnerem. Prezidentem ČR byli její zástupci přijati už potřetí a setkání jsou tedy již tradicí. Prezidentova slova „Vás už přece znám!“ při představování seniorské delegace nebyla výjimkou.

Samotný rozhovor

Od první chvíle neformální a přátelský, byť v diskusi zazněly i mnohé odlišné názory. Předseda RS ČR Zdeněk Pernes v úvodním vystoupení prezidenta informoval o tom, co Rada řešila a jaké hlavní problémy v současné době pálí české starobní důchodce. K těm patří chystané valorizace, které nepokryjí rostoucí ži-

votní náklady a navíc stavějí na nespravedlivém principu, že čím nižší je penze, o to je nižší i valorizace. Předseda Perneš v této souvislosti kritizoval také tzv. ztechnizování valorizace. Problémem jsou rostoucí nájemné a nedostatek malých bytů. Jak řekl, seniory znepokojuje zvyšování DPH i vyvádění prostředků ze

vat úsilí členských států, regionálních a místních orgánů, sociálních partnerů a občanské společnosti zaměřené na podporu aktivního stárnutí a udělat více pro mobilizaci potenciálu rychle rostoucího počtu obyvatel ve věku nad 55 let.

Václav Klaus si ve své replice neodpustil narážku na EU, když konstatoval,

označil za šílenství, které mohlo napadnout jen arogantní úředníky. Zvyšování DPH je podle jeho slov zvlášť v době recese ukázkou učebnicového ekonomického omylu. Vyjádřil rovněž nesouhlas se současnou podobou penzijní reformy. Na druhé straně ovšem dodal, že vnitřní nesouhlas koliduje s tím, co mu ukládá funkce prezidenta. Ačkoli dostává rady, aby některé zákony alespoň vrátil k přepracování, musí podle svých slov vycházet z toho, že poslanecká sněmovna je velkou většinou schválila...

V další debatě vyjádřil uspokojení, že se začíná pracovat na řešení problémů s vysokými nájemnými, které přesahují možnosti důchodcovských domácností. Řekl, že ačkoli je zapřísažným zastáncem trhu, vždy byl proti tomu, aby byznys pronikal do zdravotnictví. Myšlenku rozdělení na standardní a nestandardní péči odmítá. K návrhu na vyšší zdanění těch nejmajetnějších prohlásil, že ekonomicky by to nebyl významnější přínos. Přikývl ale k replice, že by to zlepšilo morální stav společnosti.

V uvolněné debatě pak podpořil například myšlenku česko-slovenských sportovních her seniorů a k otázce, zda je ochoten převzít nad akcí záštitu dodal, ať tazatel předloží patřičný návrh.

Zcela otevřená debata se dotýkala celé řady témat. Dověděli jsme se tak, že prezident Klaus současnou krizi nechápe jako celosvětovou, jak to je často slyšet z médií. Podle jeho slov jde o problém západní civilizace, která nepochopila výzvy doby. Ke stavu médií prohlásil, že je důsledkem nezralosti novinářů a že u nás – na rozdíl od USA, Německa a dalších států – chybí skutečné novinářské osobnosti, které na základě dlouholetých zkušeností dokážou správně analyzovat stav věcí. To se týká i informování o problémech, spojených se stářím a stárnutím společnosti.

Závěrem

Prezident několikrát posunkem vyhnal svého ceremoniáře, který vstoupil do dveří salonku a ukazoval na hodinky. Setkání trvalo půldruhé hodiny. Prezident často pozorně naslouchal a bylo vidět, že naslouchá rád. Nepřekvapilo, že když ceremoniář konečně se svým požadavkem uspěl, Václav Klaus návštěvě poděkoval a prohlásil, že se v příštím roce těší na další setkání...

Připravil **František VONDERKA**

Foto: autor a Petr MACINKA

K válečným veteránům má Václav Klaus mimořádně vřelý vztah. Opět to potvrdil, když oznámil, že během svého funkčního období zcela určitě podpoří setkání všech dosud žijících válečných hrdinů.

Čestná stráž podtrhuje význam Pražského hradu, sídla hlavy státu

solidárního systému do penzijních fondů. Kritizoval také plošné zvýšení poplatků za pobyt v nemocnicích, na

kteří mnozí senioři nebudou mít. Premiéra Nečase naopak pochválil za to, že po protestech veřejnosti zastavil iniciativy, týkající se výplaty penzí platebními kartami. Prezidenta informoval o iniciativách k Evropskému roku aktivního stárnutí, jehož cílem je podněcovat a podporo-

vat úsilí členských států, regionálních a místních orgánů, sociálních partnerů a občanské společnosti zaměřené na podporu aktivního stárnutí a udělat více pro mobilizaci potenciálu rychle rostoucího počtu obyvatel ve věku nad 55 let. Václav Klaus si ve své replice neodpustil narážku na EU, když konstatoval, označil za šílenství, které mohlo napadnout jen arogantní úředníky. Zvyšování DPH je podle jeho slov zvlášť v době recese ukázkou učebnicového ekonomického omylu. Vyjádřil rovněž nesouhlas se současnou podobou penzijní reformy. Na druhé straně ovšem dodal, že vnitřní nesouhlas koliduje s tím, co mu ukládá funkce prezidenta. Ačkoli dostává rady, aby některé zákony alespoň vrátil k přepracování, musí podle svých slov vycházet z toho, že poslanecká sněmovna je velkou většinou schválila... V další debatě vyjádřil uspokojení, že se začíná pracovat na řešení problémů s vysokými nájemnými, které přesahují možnosti důchodcovských domácností. Řekl, že ačkoli je zapřísažným zastáncem trhu, vždy byl proti tomu, aby byznys pronikal do zdravotnictví. Myšlenku rozdělení na standardní a nestandardní péči odmítá. K návrhu na vyšší zdanění těch nejmajetnějších prohlásil, že ekonomicky by to nebyl významnější přínos. Přikývl ale k replice, že by to zlepšilo morální stav společnosti. V uvolněné debatě pak podpořil například myšlenku česko-slovenských sportovních her seniorů a k otázce, zda je ochoten převzít nad akcí záštitu dodal, ať tazatel předloží patřičný návrh. Zcela otevřená debata se dotýkala celé řady témat. Dověděli jsme se tak, že prezident Klaus současnou krizi nechápe jako celosvětovou, jak to je často slyšet z médií. Podle jeho slov jde o problém západní civilizace, která nepochopila výzvy doby. Ke stavu médií prohlásil, že je důsledkem nezralosti novinářů a že u nás – na rozdíl od USA, Německa a dalších států – chybí skutečné novinářské osobnosti, které na základě dlouholetých zkušeností dokážou správně analyzovat stav věcí. To se týká i informování o problémech, spojených se stářím a stárnutím společnosti.

Pomáhají dobré vůli

Pojem dobrovolnictví vznikl spojením dvou slov – „dobro“ a „vůle“. Tedy dělat něco z dobré vůle, z osobního přesvědčení, a to bez potřeby honoráře, odměny nebo zisku. Dá se říci, že dobrovolnictví funguje od té doby, kdy vzniklo lidstvo samo, je to vlastně vzájemná pomoc mezi lidmi. Dobrovolnictví je krásná a zejména velmi potřebná věc. Aby přinášelo žádané výsledky, je třeba mu pomáhat. Doba seniorů na toto téma hovořila s předsedou občanského sdružení HESTIA PhDr. Jiřím Tošnerem.

■ **Hestia se zabývá podporou a organizací dobrovolnictví u nás. Od kdy a s jakými výsledky?**

HESTIA je antická bohyně rodinného krbu a dobrých lidských vztahů. Podle ní jsme v roce 1993 nazvali nadaci pro rodinu založenou při pražské rodinné poradně. V roce 1998 jsme změnili nadaci na občanské sdružení a díky fondům George Sorose se začali věnovat dobrovolnictví a založili organizační článek „HESTIA – Národní dobrovolnické centrum“.

Když říkáme: „*Jsme placeni za to, že ostatní dělají zadarmo...*“, znamená to, že jsme nastartovali v ČR řadu dobrovolnických projektů zaměřených na děti, mládež, pacienty, seniory i nezaměstnané. Od roku 2001 předává každý rok primátor hl. m. Prahy vybraným dobrovolníkům „Křesadlo – cenu pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci“. Cena Křesadlo naším prostřednictvím nachází každoročně cestu do dalších deseti měst a regionů ČR. Naším dobrovolnickým centrem projdou ročně stovky dobrovolníků do desítek neziskových organizací. Naše činnost je zaměřena stále na původní cíl – dobré mezilidské vztahy. Dobrovolnictví učí lidi spolupracovat na základě dobré vůle, která vyžaduje dobrou vzájemnou komunikaci. Věříme, že naši

činnosti pomáháme k morální a občanské rehabilitaci české společnosti.

■ **Řada dobrovolnických projektů se týká seniorů. O co hlavně jde?**

Už asi před deseti lety jsme vydali Metodiku integrace dobrovolnictví v zařízeních pro seniory, která je dodnes pro mnoho domovů seniorů vodítkem jak na to. V roce 2008 jsme vydali publikaci „Dobrovolnictví v Domovech pro seniory – Příklady dobré praxe“, která čtivou formou na konkrétních příkladech ukazuje možnosti zapojení dobrovolníků do života v domově seniorů. Najdete ji ke stažení na adrese: <http://www.hestia.cz/hestia/pro-organizace/dokumenty-ke-stazeni>.

Zákon o sociálních službách klade důraz na zvyšování kvality péče. Standardy kvality hovoří například o tom, že klienti rezidenčních zařízení by měli žít jako jejich vrstevníci běžným způsobem života, měli by být součástí okolního společen-

ství a jejich život by měl být důstojný při zachování schopnosti prosazovat svoje práva.

Jednou z možností, jak přirozeně a nenásilně naplnit uvedené zásady, jsou dobrovolníci, tedy lidé, kteří bezplatně nabídnou část svého času, energie a schopností. Dobrovolníci mohou s obyvateli domovů pro seniory trávit volný čas nasloucháním a rozhovory, doprovodit je na vycházky, pomoci při pořádání různých akcí nebo administrativní a manuální výpomocí v prostorách zařízení a jeho okolí. Spektrum dobrovolnických činností je velice široké a otevřené novým nápadům.

Ne všude jsou podmínky pro činnost dobrovolníků ideální, některé domovy jsou umístěny na odlehlém, dopravně obtížně dostupném místě, jinde je patrná nedůvěra a obavy personálu z přítomnosti „cizích“ lidí v domově.

Naše metodika i uvedená publikace ukazují, že přes zmíněné bariéry je možné dobrovolníky v domovech pro seniory přijímat, zapojit do činností domova a do péče o klienty. Dobrovolník je neformální, ale pozorným hodnotitelem kvality péče, je nezávislý na vedení domova a je svobodnější než rodinný příslušník či stážista a zároveň je pro něj kvalitní komunikace a autentické mezilidské vztahy jednou z hodnot, proč se do dobrovolné činnosti zapojil.

■ **Senioři, kteří potřebují pomoc, představují menšinu, drtivá většina je relativně fit a na pomoc odkázání nejsou. Často hledají možnosti, jak se zapojit do užitečných aktivit. I prezident**

Jiří Tošner zkouší křesadlo. Jde o ocenění pro nejobětavější dobrovolníky. Jiskry křesadla symbolizují naději.

Klaus na setkáních s Radou seniorů ČR zdůrazňoval, že je tu velký, dosud však bohužel málo využívaný potenciál a to i v tom smyslu, že senioři by pomáhali samotným seniorům. Jaké jsou vůbec možnosti, aby se senioři zapojili do dobrovolnické práce?

Víme, že podstatně větší počet seniorů žije ve své domácnosti a více či méně se do pomoci druhým zapojuje, či ji využívá v rámci procesu, kterému se říká občanská výpomoc. Nám ale nejde o to, abychom propojili pár sousedů z ulice, kteří se léta znají, ale aby o této činnosti věděli na příklad na radnici i jinde, a aby takovou dobrovolnou pomoc podporovali.

Právě v letošním „Evropském roku dobrovolných činností na podporu aktivního občanství - 2011“ realizujeme projekt pod názvem „Dobrovolnictví pro všechny“, který si klade za cíl podpořit partnerství dobrovolníků s obcemi, státními institucemi, neziskovými organizacemi i komerčními firmami. Cílem je zapojit všechny, kdo se podílejí na životě v komunitě a ukázat, že dobrovolná činnost je součástí aktivního občanství a má pozitivní vliv na mezilidské vztahy i na prostředí v našem okolí. Význam dobrovolnictví by si měli uvědomit všichni, kdo mohou přispět k jeho rozvoji a to jak uvnitř regionálních komunit, tak i na dalších úrovních.

Také právě letos startujeme projekt pod názvem 3G (tři generace), který je zcela novým doplněním obdobného programu Pět P. V programu Pět P se jeden proškolený dospělý dobrovolník dlouhodobě věnuje jednomu dítěti školního věku, které je takzvaně sociálně znevýhodněné (trpí nedostatkem kamarádů z důvodů zdravotních, sociálních, rodinných, výchovných, ekonomických aj.), nebo se ocitlo v náročné životní situaci (rozvod rodičů, šikana ve škole, neúspěchy ve škole způsobené poruchami učení, smrt v rodině apod.). Co spolu dělají – dvojice se minimálně 10 měsíců pravidelně setkává jedno odpoledne v týdnu a tráví spolu volný čas činnostmi, které je baví a na kterých se oba partáci dohodnou.

Cílem programu 3G je ve srovnání s programem Pět P navíc podpora mezigeneračního soužití, podpora solidarity a soudržnosti mezi generacemi. Dobrovolníkem v projektu 3G se může stát osoba starší 50 let, která má čistý trestní rejstřík, projde psychologickým pohovorem

a návazným školením. Volnočasové aktivity s dětmi jsou v projektu 3G doplněny o možnost doučování, hlídání, doprovodu ze školy, na kroužky atd., to vše s cílem vytvoření neformálního přátelského vztahu. Více informací o programu 3G Vám rády předají koordinátorky Radka Koutová a Monika Redmerová na emailové adrese 3g@hest.cz.

■ Od 1. listopadu jste na webových stránkách otevřeli databázi dobrovolnik.cz. Co je jejím hlavním cílem?

Cílem databáze je vytvořit na internetu místo, kde se mohou potkávat organizace či projekty, které hledají dobrovolníky, se samotnými dobrovolníky nebo lidmi, kteří o svém prvním dobrém skutku přemýšlejí a hledají místo, kde by mohli být užiteční.

V Soběslavi se pravidelně scházejí senioři-dobrovolníci ze sdružení NEDOKLUBKO a vyrábějí srdíčka pro maminky nedonošených dětí.

Celkem existují tři možnosti, jak snadno naleznete právě to, co hledáte:

a) MAPA – v záhlaví je mapa, kterou můžete ovládat (přibližovat, vzdalovat, posouvat) myši a podle místa či lokality, která je pro Vás dostupná, najít nejbližší vhodný dobrý skutek.

b) FILTR – rovněž v záhlaví stránek můžete zakliknout podle svých preferencí různá zaměření, která by vhodný projekt pro vás měl mít (někdo preferuje práci s lidmi, jiný naopak se zvířaty, někdo je

ochránce životního prostředí, jiný zase kulturních památek).

c) FULLTEXT – pokud nejradyji vyhledáváte nebo „googlujete“ podle vlastních klíčových slov, můžete to zkusit v naší databázi a např. spojením slov „senioři“ a „Olomouc“ nalézt průnik svého zájmu tímto způsobem. Zadávejte do černého pole v záhlaví hlavní stránky.

■ Příští rok vyhlásil EP evropským rokem aktivního stárnutí. Jak se to odrazí ve Vaší práci?

Ten rok 2012 je nejen rokem aktivního stárnutí, ale také rokem mezigenerační spolupráce, takže předpokládáme, že v tomto zúročíme dosavadní zkušenosti s dobrovolnictvím a zejména se zaměříme na dobrovolnické programy v komunitě – tedy v obci, čtvrti, regionu, kde k sobě lidé ještě stále někdy hledají cestu.

V praxi to znamená prostřednictvím dobrovolné spolupráce otevřít cestu od místní sousedské, nebo zájmové skupiny (Místo, kde žijeme), přes propojování komunit (Doma je i za dveřmi), až po sdílení hodnot v rámci občanské společnosti (Nejsme v tom sami).

A právě v místní komunitě mohou senioři jako dobrovolníci sehrát významnou roli. Jakmile se projekt rozeběhne, dozvíte se o něm na stránkách www.hest.cz.

Ptal se **František VONDERKA**

Právní poradna DS

Rozvod a společný majetek

Ráda bych věděla, co je to společné jmění manželů. Rozvádím se a bylo mi řečeno, že si máme vypořádat společné jmění dohodou nebo soudně. Pochopila jsem, že je to náš majetek. O ten se máme podělit, ale zajímá mě jak. Zda pro toto dělení jsou nějaká pravidla. Zda je to třeba i dům, který mi darovala maminka.

S. F. Brno

Společné jmění manželů je upraveno občanským zákoníkem. Vzniká ze zákona spolu s manželstvím a zánikem manželství zaniká i společné jmění mezi manželi. Proto je třeba ho tzv. vypořádat. Společné jmění manželů je majetek i závazky.

Majetek tvoří veškerý majetek nabytý některým z manželů nebo jimi oběma společně za trvání manželství mimo zákonem daných výjimek.

Výjimku tvoří majetek, který patří do výlučného majetku jednoho z manželů nebo do spoluvlastnictví obou manželů.

Výlučným majetkem je majetek získaný dědictvím nebo darem určeným jednomu z manželů. Majetek nabytý jedním z manželů za majetek náležející do výlučného vlast-

nictví tohoto manžela. Například si manželé za trvání manželství koupili chatu, kterou zaplatili z peněz utržených z rodinného domu, který měla manželka ve vlastnictví již za svobodna. Dále sem patří věci, které podle své povahy slouží osobní potřebě jen jednoho z manželů – například oděvy. Věci vydané v rámci předpisů o restituci majetku jednomu z manželů, který měl vydanou věc ve vlastnictví před uzavřením manželství, anebo jemuž byla věc vydána jako právnímu nástupci vlastníka, sem patří také.

Mohou sem spadat také věci, práva a jiné majetkové hodnoty za předpokladu, že to jejich povaha připouští.

Z této právní úpravy je zřejmé, že váš dům, získaný darem, je vaším výlučným majetkem a nebudete se o něho dělit. Manžel by mohl uplatňovat toliko 1/2 nákladů na opravy tohoto domu, ale maximálně 3 roky zpětně. Pokud by uplatňoval náklady za delší období, bylo by třeba namítat promlčení.

Mezi závazky patří závazky, které některému z manželů nebo oběma manželům společně vznikly za trvání manželství. Zde se v současné době setkáváme s tím, že jeden z manželů se za trvání manželství zadluží, přestane pracovat, je bezmajetný, žije na ubytovně a druhý manžel pak musí veškeré dluhy hradit sám. Nejde sice o váš problém, ale v zájmu čtenářů, kteří se mohou s tímto problémem setkat, dovoluji si na tento problém upozornit. V této souvislosti také upozorňuji na možnost rozdělení majetku za trvání manželství. Zejména je to žádoucí v případě získání závislosti na návykových látkách, hracích automatech či jiném nezodpovědném chování některého z manželů.

Individuálně se postupuje u závazků, týkajících se majetku, který náleží výhrad-

ně jednomu z manželů. Například účet za opravu střechy u chaty, kterou vlastní jen jeden z manželů. Dále pak u závazků, jejichž rozsah přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů (jinak řečeno, to co byste si neměli dovolit – na co nemáte), které převzal jeden z nich bez souhlasu druhého. To, co přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů, se posuzuje individuálně vzhledem k okolnostem a majetkovým poměrům manželů. K úkonům, které převyšují míru přiměřenou poměrům manželů, je třeba souhlas druhého z manželů. Jestliže druhý z manželů závazek, který míru přesahuje, schválil byť nepřímo, dodatečně – nyní opět upozornění pro všechny čtenáře – POZOR! Znamená to, že nesmíte učinit žádný úkon (např. úhradu splátky tohoto dluhu), který by mohl toto nepřímé schválení znamenat! Na to je třeba si dát pozor zvláště u půjček a jiných dluhů, pokud byste tak učinili, závazek bude spadat pod společné jmění manželů. Pakliže nedošlo ani k dodatečnému schválení, závazek do společného jmění nepatří. Pokud se setkáte s takovým případem, doporučuji, abyste se předem poradili s advokátem.

JUDr. Zdeňka VEJVALKOVÁ

Srdce vložil do betlémů

Pan Karel Tittl (57) je řezbář ze Šumavy. Vyřezává nejen betlémy, ale i figurky šumavských strašidel a skřítků, sošky a plastiky do kostelů, lavice, repliky umrlčích prken pro Národní muzeum v Praze. Jeho výrobky získaly věhlas i v zahraničí - najdeme je až v Kanadě či USA.

Sušický betlém vytvořili Karel Tittl a Pavel Svoboda v roce 2004. Je to jeden z největších mechanických betlémů u nás. Má přes 300 figur, z toho polovinu pohyblivých. Betlém je umístěn v Muzeu Šumavy v Sušici (Nám. Svobody 40). Pouští se každou celou hodinu na 7 minut.

■ **Pane Tittle, vzpomínáte na první betlém, který jste vyřezal?**

Moc dobře, dal mi hodně práce, myslím, že nejméně 3x tolik než betlémy, které vytvářím dnes. Vyřezávání bylo mou zálibou od mládí, vlastně od malička. Co jen se maminka naošetřovala mých pořezaných prstíků. Na první betlém jsem si ale troufl až po čtyřicetce. V mých profesionálních začátcích mi moc pomohli řezbáři z Německa, pocházející z Horské Kvildy. Doslechli se, že na druhé straně hranic někdo začíná, zkouší. Pozvali mě k sobě, naučili mě základům. Jsem jim za to velmi vděčný.

■ **Pocházíte tedy ze šumavských hvozdů?**

Narodil jsem se v Plzni, manželka na Moravě a vidíte – 30 let jsme prožili v srdci Šumavy, na Horské Kvildě. Pracoval jsem dlouhá léta v lese, teprve v roce 1990, po revoluci, jsem se odvážil povýšit svého koníčka na zaměstnání. Stal se ze mě profesionální řezbář. Trvalo ještě ale víc než 10 let, než jsem v tomto oboru získal výuční list.

■ **Šumava vám učarovala?**

Jsem lesák a patriot, Šumavu miluju a pohled na to, jak chřadne, jak stromy vymírají, mě ničil. Teď žiju v domku, který jsme si s manželkou koupili ve Velharticích, vlastně v podhůří. Roky se hlásí

a takový úklid sněhu v zimním období, ten dá na horách zabrat. Brzy už by byl nad naše síly.

■ **Vůni dřeva jste zůstal věrný.**

Dřevo je mou celoživotní láskou a inspirací. Jsem rád, že spolu se mnou pracuje i jeden z mých synů, Martin. Řezbařina se většinou dědí z pokolení na pokolení. Uvidíme. Přestěhoval jsem si svou dílnu, i obchůdek jsem si „vzal s sebou“. Lidé mě ale našli i tady, přicházejí, práce mám stále nad hlavu.

pokračování na straně 22

■ Prodejna ve Velharticích potěší oko každého milovníka řezbářství.

■ *Dokázete vůbec odpočívat?*

Pracuji i 12 hodin denně, někdy jsem rád, že padnu do postele. Často ani nemám čas zajít si na pívko s přáteli do hospody. A tak mám malý soudek v dílně. A jestli relaxuju? Je to možná legrační, ale rád jezdím na koloběžce. Skoro každý den.

■ *Mnohá Vaše díla nacházíme v kostelech. Co vy a víra?*

Ano, kromě betlémů vytvářím i sošky svatých a různé drobné předměty do kostelů. Lidé se mě často ptají, zda jsem věřící. Nejsem. Nechodím do kostela, ale o náboženství jsem přečetl hodně knížek. Když vyřezávám nějakého svatého, hodně o něm přemýšlím. Není důležité, kdo čemu věří, ale jaký je člověk. Na tom se shodnu i s farářem.

■ *Bez betlému si dnes vánoční svátky ani neumíme představit.*

dubna do ledna. Je to zvláštní, ale nejvíce betlémů a figurek k nim se prodá v lednu.

Lidé mají v sobě ještě vánoční atmosféru, slavnostní náladu, přijedou si na Šumavu zalyžovat no a domů si odvázejí na památku betlém.

■ *Vašemu kumštu se dostalo velké pozornosti i v zahraničí.*

Naše betlémy putují do celého světa. Vyrobíme jich za rok přes 200, od těch nejmenších až po velké. Ty, které mě takřikajíc proslavily, jsou tři.

Stojí v Muzeu Šumavy v Sušici. Můj nejvýznamnější je asi betlém, který jsme měli čest dělat pro papeže Benedikta XVI. Byla to pro mě velká pocta a moc si toho vážím. No a mému srdci nejbližší je Velhartický betlém, který jsem vyřezával se svým synem pro své nové bydliště. Hned, jak jsme se do domu nastěhovali, věděl jsem – v téhle místnosti bude jednou stát betlém. Dal jsem do něj všechno svůj um, své srdce, to nejlepší, co umím.

■ *Doslechla jsem se, že pomáháte při záchraně zdejšího kostela.*

Tak trošičku. Výtěžek z dobrovolného vstupného za prohlídku zdejšího betlému jsem se rozhodl věnovat na opravu kostela

■ Karel Tittl při práci, kterou si zamiloval a dává do ní celé svoje srdce

Máří Magdaleny ve Velharticích. Chci pomoci svým malým dílem tak, jako mnoho zdejších, kteří se domlouvají a organizují benefiční koncerty, sbírky a různé akce. Není nic krásnějšího, než když se lidé dají dohromady.

■ *V předvánočním období bývá zvykem vyslovit novoroční přání. Máte nějaké?*

Sobě, své rodině, kamarádům i vašim čtenářům přeju hodně zdraví. Když zůstanu u betlémské tradice, také vzájemné pochopení, úctu i lásku, která prosvětlí život. Ale to zdraví hlavně. Můžete mít vytyčené různé plány, ale když vás zradí zdravíčko, všechno je nanic.

Za rozhovor poděkovala
Eva PROCHÁZKOVÁ

Foto: Michal Fišer a Vladislav Hošek

■ Velhartický betlém je čtyřmetrový klasický betlém, situovaný do 14. století. Je v něm 25 velkých a přes 40 malých figur. Betlém stojí ve Velharticích, v místnosti za obchodem pana Tittla, a je volně přístupný.

Betlémy patří k Vánocům, ale já se jim věnuju skoro celoročně, tak od

Sušického betlému – můj největší. Stál mě kus života, ale myslím, že se podařil.

TELEVIZNÍ TIPY na prosinec

TVpohoda

TIP MĚSÍCE
NE 4. 12.

20⁰⁰ Růžový panter 2

Nova The Pink Panther 2, USA 2009
R: H. Zwart. H: S. Martin, J. Reno, E. Mortimerová, A. Garcia, A. Molina, Y. Matsuzaki aj.

KOMEDIE Po letech se znovu objeví obávaný lupič, který si říká Tornádo. Jeho vžitky zůstávají na místech, odkud krade vzácné historické památky nedozírné ceny, jako je třeba Turinské plátno, Magna charta nebo japonský císařský meč. Na jeho dopadení je sestaven mezinárodní tým detektivů včetně inspektora Clouseaua, který momentálně dělá pochůzkáře. Tehdy ukradne Tornádo také slavný diamant Růžový panter a vyšetřování se přesune do Francie. ➔ **sobota 3. 12.**

vtip 000 napětí 000 akce 000 láska 000

20⁰⁰ Kaktusový květ

ČT2 Cactus Flower, USA 1969
R: G. Saks. H: W. Matthau, G. Hawonová, I. Bergmanová, J. Weston, R. Lenz, V. Scotti aj.

KOMEDIE Julian Winston je starší zubař, který už delší čas chodí s mladou prodáváčkou gramodesek Toni. Jejich nezávislý vztah mu vyhovuje do chvíle, než se Toni vážně začne zajímat o svatbu. Pak Julien hledá fintu, jak se hrozby manželství bezpečně zbavit. Pomoci mu má obětavá sestra z jeho ordinace, Stephanie, o níž netuší, že ho již dávno tajně miluje... Úspěšná komedie byla natočena podle stejnojmenné hry Pierra Barilleta a Jean-Pierra Credyho. ➔ **úterý 6. 12.**

vtip 000 napětí 000 akce 000 láska 000

22⁵⁵ Poslední skotský král

Prima The Last King of Scotland, Velká Británie 2006
R: K. Macdonald. H: F. Whitaker, J. McAvoy, K. Washingtonová, G. Andersonová aj.

THRILLER Čerstvě vystudovaný skotský lékař Nicholas Garrigan odlétá do Ugandy v očekávání vzrušujících zážitků a radosti z toho, že může pomoci tam, kde to lidé potřebují. Krátce po přiletu je přivolán na místo nehody, kde nový prezident Idi Amin naboural svým maserati do krávy. Garrigan si svou přímostí Amina získá. Ten mu nabídne, aby se stal jeho osobním lékařem. Tím začíná jeho cesta do šokujícího zákulisí jedné z nejstrašnějších hrůzovlád v Africe... ➔ **neděle 11. 12.**

vtip 000 napětí 000 akce 000 láska 000

23³⁵ Úkladná vražda

ČT1 Mini' First Time, USA 2006
R: N. Guthe. H: A. Baldwin, N. Reedová, C.-A. Mossová, J. Goldblum, L. Wilson aj.

KRIMI Mini Droguesová, znučená studentka posledního ročníku střední školy, rozhodně není žádný andílek. Není divu, že nedokáže respektovat svoji nemocnou, na alkoholu závislou matku Diane. Aby dodala životu trochu vzrušení a taky si přivydělala, rozhodne se Mini přijmout práci jako prostitutka na telefon. Shodou náhod je jedním z jejích prvních klientů nevlastní otec Martin. Po odeznění prvního šoku mezi nimi vzplane vášnivý milostný vztah... ➔ **sobota 17. 12.**

vtip 000 napětí 000 akce 000 láska 000

20⁰⁰ Ratatouille

Prima Ratatouille, USA 2007
R: B. Bird, J. Pinkava

ANIMOVANÝ Remy měl celý život dokonalý čich a na krysu také neobvyklý sen: vařit v luxusní restauraci. Nenechá se zvíkat problémy, se kterými se nevyhnutelně setká. Nemluvě o výtčích ostatních členů rodiny, kteří se mu snaží domluvit, aby se spokojil s tradičním životem na skládce. Když Remyho okolnosti doslova vrhnou do restaurace, kterou proslavil jeho kuchařský vzor Auguste Gusteau (jehož heslo „vařit může každý“ Remyho inspirovalo), brzy zjistí, že pokud jste krysa a někdo vás uvidí, může vám v kuchyni jít o život... Když už se zdá, že je se splněním Remyho snu konec, potká přítele, který mu věří: stydlivého vynálezce odpadků Linguiniho a spolu uskuteční dosud nemožné... ➔ **úterý 6. 12.**

vtip 000 napětí 000 akce 000 láska 000

20⁰⁰ Svatba na bitevním poli

Nova ČR 2007
R: J. Svěrák. H: B. Polívka, J. Somr, Z. Adamovská, M. Šimůnek, J. Doležalová, J. Budař aj.

KOMEDIE Chlapi z moravského městečka si hrají na francouzskou armádu a Napoleonem je léta starosta Touchyn. Letos však starosta z vedlejší vesnice do role Napoleona angažoval zahraničního herce. To Touchyna pořádně urazí. Do města se vrací syn místního kronikáře Tomáš. Známy sukníčkář se opravdu zamiloval a chce v rodné vsi tichou svatbu. Starosta Touchyn se ale rozhodne nic netajit a vystrojit svatbu za účasti vojáka a samotného Napoleona. ➔ **neděle 18. 12.**

vtip 000 napětí 000 akce 000 láska 000

20⁰⁰ Prázdniny v Římě

ČT2 Roman Holiday, USA-Itálie 1953
R: W. Wyler. H: A. Hepburnová, G. Peck, E. Albert, H. Power, H. Williams, M. Rawlingsová aj.

ROMANTICKÁ KOMEDIE Princezna Anna, následnice trůnu imaginární evropské země, přijíždí na státní návštěvu do Říma. Po vyčerpávajícím programu je na pokraji sil a dostane na noc uklidňující prášek. Než začne působit, vydá se Anna tajně do nočního Říma. Cestou se dostaví ospalost, a tak ani neví, jak se ocitla na noc v bytě novináře. Ten ji přišel den zcela nečekaně pro senzační reportáž a provází ji společně s kamarádem fotografem po Římě... ➔ **úterý 27. 12.**

vtip 000 napětí 000 akce 000 láska 000

Do každého domova patří TV pohoda

- nejaktuálnější televizní časopis
- přehledný televizní program 47 TV stanic
- recept • sudoku • křížovka
- každé pondělí jen za 9 Kč

Předplatné s dárkem!

Tel.: 281 002 201 • e-mail: sekretariat@tv-pohoda.cz • www.tv-pohoda.cz

Jeho láskou je Vysočina

„Všude chodím s tužkou a papírem v kapse,“ zahajuje své vyprávění výtvarný umělec, akademický malíř Zdeněk Sejček. Je mu 85 let, žije a tvoří ve východočeském městečku Ronov nad Doubravou. Krajinu kolem sebe miluje. Má plnou hlavu nápadů a spoustu práce. Je skvělým vypravěčem, a tak po chvíli odkládám bloček s připravenými otázkami a jen tiše poslouchám...

Můj tatínek byl holičem, maminka kadeřnicí. Nevzpomínám si, že bych lásku k výtvarnému umění po někom zdědil. A ani jsem ji nikomu nepředal - mé děti ani vnoučata nemalují. Maminka ale schraňovala mé obrázky, a tak mám schovaná svá „díla“ od 4 let. Když mi bylo tak 12 let, jezdíval sem na prázdniny pan profesor Milinovský, skvělý malíř. Tatínek ho požádal, aby se na mě „podíval“, že prý pořád něco čmárám. Pan profesor mě začal brát s sebou do okolí, naučil mě míchat barvy, ukázal mi základy, maloval jsem pod jeho dohledem.

■ Akademický malíř Zdeněk Sejček u svého stojanu a obrazu Zátíší se džbány. Džbány jsou i jeho koníčkem.

Když jsem přemýšlel, kudy po škole dál, kladl mi můj učitel na srdce, abych si kromě umění zvolil i jistější povolání, které mne uživí. „Malířství je tvrdý chleba,“ říkával. Poslechl jsem ho a myslím, že jsem udělal dobře. Na Karlově

univerzitě jsem vystudoval tři fakulty - pedagogickou, obor výtvarná výchova, kde byl mým pedagogem i Cyril Bouda, přírodovědeckou, obor geografie a nakonec ještě filozofickou, se zaměřením na estetiku a dějiny umění.

Stal jsem se učitelem na časlavském gymnáziu, učil jsem tam přes 40 let. Některé třídy tam byly zaměřené na výtvarnou výchovu, moc mě to bavilo. S velkou radostí jsem doporučoval děti, u kterých jsem objevil výtvarný talent, na umělecké školy. Na AVU, na architekturu, na učitelské studium výtvarné výchovy. Z mých žáků se asi nejvíce proslavili malířka Kamila Ženatá a Jiří Peca.

Teď, když jsem v důchodu, mám víc času. Vedle výtvarné práce jsem napsal 8 knih z našeho regionu, devátá leží v rukopise na stole. Přípravuji i různé články o výtvarném umění do odborných časopisů. Nejvíce si vážím toho, že mou knihu „Jindřich Průcha-kresby“ vydala Národní galerie v Praze.

V poslední době se zabývám nejen malbou, ale i kresbou. Ilustroval jsem např. dětskou knížku Veršovanky pro Aničku. Co básnička, to obrázek. Trvalo mi to rok. Moderní tiskárny v dnešní době tisk

■ Největším potěšením malíře Sejčka je malovat krajiny a zákoutí. Z obrazů je to cítit.

ilustrací velmi usnadňují. Jen sledujete mačkání knoflíků a na druhé straně už vytištěný obrázek vyjždí. A vy stojíte a jen říkáte - ubrat žlutou, projasnit tu modrou... je to úžasné.

Mým koníčkem je sbírání džbánek. Jsou doma na každém vhodném místě, hodně jsem jich už i rozdal přátelům. Tvar džbánu je jedinečný, nádherně estetický, nádherně funkční. Svou sbírku jsem zahájil na smetišti a na své „úlovky“ jsem byl vždy velmi hrdý. Také mě moc baví je malovat. Můj právě dodělaný obraz se jmenuje Dívka se džbánkem.

Největším potěšením pro mě je ale malovat či kreslit krajinu. Tu, kterou mám rád, tu, kde jsem se narodil, vyrůstal, kde žiju. Je nádherná, stále nacházím nová a nová zákoutí, která mě fascinují. A pokud je u chaloupky plot nebo zídka, pak je to pro mě ještě bonus navíc. Většina mých krajinek pochází z okruhu čtverečního kilometru kolem mého bydliště.

Zúčastňuji se různých výstav, některé mám i samostatné. Své obrazy prodávám v aukčních síních, ale někdy i doma. Mám takový notýsek, kam si píšu, kde který obrazek je, kdo si ho koupil. Některé jsou

i v Německu, v Dánsku, ve Švýcarsku. Jsou obrázky, které jsou tzv. rodinným stříbrem – pohledy z našeho okna, portréty mých blízkých – ty bych nikdy neprodal. Ale vím, že si nemohu nechat všechny, to bych musel bydlet v hangáru.

Kuriózní zakázkou pro mě byl oltářní obraz sv. Martina, který byl náhradou za ukradený obraz v blízkém kostele. Musel jsem si vzít k ruce Bibli a něco si o tom nastudovat. Bylo to velmi narychlo, zasedávali jsme ho do rámu ještě mokré. Přijel ho vysvětit biskup. Pořád mám takový pocit, že je nedokončený, nebyl čas. Moc rád bych na něm ještě pracoval, ale už to asi nepůjde.

Nemám žádné plány, co bych chtěl ještě namalovat. Prostě mě něco napadne, tak to udělám. Pořád se v něčem vrtám, něco hledám. Svůj věk ani nevnímám. Před třemi lety jsem začal psát své vzpomínky. Stále se mi to rozrůstá, příhody, dojmy, nevím, jestli to kdy dokončím. To, co dělám, mě ale baví, a pokud tím dělám lidem radost, tím lépe.

Na výstavě obrazů akademického malíře Zdeňka Sejčka jsem do návštěvní knihy napsala: Děkuji, že jsem se mohla

Malíř u portrétu syna, který vytvořil, když synovi byly dva roky

Vášim prostřednictvím na krajinu podívat očima umělce. Teď bych tam ráda ještě připsala: Děkuji Vám za to, že jste tak úžasným vypravěčem a že jste se se mnou a čtenáři Doby seniorů podělil o své vzpomínky.

Naslouchala a zapsala
Eva PROCHÁZKOVÁ

TIPY LETEM

Z nabídky Pražské informační služby a z dalších zdrojů jsme vybrali tipy na smysluplné využití volného času.

3. so. Lucerna. Prohlídka vybraných prostor paláce Lucerna – vstupte do Velkého sálu, prohlédněte si kinosál, navštivte bývalou čajovnu Yokohama! Omezený počet účastníků na 40 osob. Začátek v 10:00 v pasáži Lucerna pod schodištěm do kinosálu (stanice tram. č. 3, 9, 14, 24 „Václavské náměstí“). Jednotná cena 100 Kč.

4. ne. Národní divadlo. Celková prohlídka vybraných prostor Národního divadla nás zavede k základním kamenům, do hlediště a hlavního foyer, kde můžeme obdivovat díla Vojtěcha Hynaise, Františka Ženíšky a dalších umělců generace Národního divadla. Začátek každou půlhodinu od 9:00 do 11:00 před vchodem do historické budovy. Objednané skupiny (nad 15 osob) mají přednost. Cena 140/100 Kč (podobná akce také 11., 18. a 26. 12.)

11. ne. Švandovo divadlo. Letos slaví tato smíchovská scéna 130 let od svého založení. Společně se projdeme po jevišti, navštívíme herecké šatny, maskérnu či kulisárnu. Omezený počet účastníků na 40 osob. Začátek v 11:00 před vchodem do Švandova divadla (ul. Štefánikova čp. 57, zastávka tram. č. 6, 9, 12, 20 „Švandovo divadlo“). Cena 100/70 Kč.

19. po. Romantické varhany svatovítského dómu. Vycházka po okolí svatovítské kate-

drály nás zavede až na Wohlmotovu kruchtu katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha, kde nás bude očekávat svatovítský regenschori J. Kšica a seznámí nás s romantickými varhanami, které byly vytvořené roku 1932 dle návrhu skladatele a varhaníka A. Jandy. Jednou ze zvláštností těchto varhan je i zvonkohra na druhém manuálu. Omezený počet účastníků na 40 osob. Doporučujeme využít předprodeje vycházek. Začátek akce v 16:30 před vstupem do katedrály sv. Víta. Jednotná cena 100 Kč.

25. ne. Tradiční vánoční procházka areálem Pražského hradu. Ve svátečním odpoledni budeme procházet Pražským hradem a připomeneme si stěžejní, ale i méně známé milníky jeho historie a budeme sledovat proměny Pražského hradu během staletí. Začátek akce ve 14:00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském náměstí. Cena 100/70 Kč.

30. pá. Kostel P. Marie Andělské, konvent kapucínů a jesličky. Využijte možnosti společně s pastýři a mudrci projít okolo bublajícího potůčku až ke slavným „kapucínským jesličkám“ z počátku 18. století! Po prohlídce jesliček a kostela nám zcela mimořádně otevře brány kapucínského konventu bratr Josef OFMCap. a provede nás vybranými prostory kláštera. Omezený počet účastníků na 30 osob. Začátek v 15:00 u sochy E. Beneše na Loretánském náměstí. Cena 100/70 Kč.

31. so. Malostranská strašidla. Tradiční silvestrovská vycházka s vyprávěním o pražských pověstech a tajemstvích hradčanských a ma-

lostranských ulic. Začátek v 16:00 u pomníku Hvězdářů na Pohořelci (zastávka tram. č. 22, 25 „Pohořelec“). Cena 100/70 Kč.

1. 1. 2012 Tradiční novoroční výstup na Petřín. Pěší procházka na petřínský vrch spojená s povídáním o zajímavostech této pražské dominanty. Začátek akce ve 14:00 u dolní stanice lanové dráhy na Újezdě (zastávka tram. č. 12, 20, 22 „Újezd“). Cena 100/70 Kč.

Při omezeném počtu účastníků se doporučuje využít předprodeje v sídle PIS, Arbesovo nám. 4, Praha 5. Tel.: 221 714 714, 221 714 161

Z REGIONŮ

Vánočním nákupům bude od 10. až do 18.

12. patřit olomoucké výstaviště Flora Nákupní trhy VANOCE FLORA 2011 se svojí bohatou nabídkou budou otevřeny denně od 9 do 18 hodin, poslední den tržů do 17 hodin.

16. – 22. 12. Vánoční trhy na Mírovém náměstí v Litoměřicích.

16. 12. Gospelový koncert Oscara Williamse jr. & The Band of Life, katedrála Božského Spasitele – Moravská Ostrava, začátek 20 hod. Ceny 190 – 490 Kč.

14. 12. Vánoční zpívání koled – největší hromadné zpívání koled v Čechách – tradiční akce plzeňského adventu na náměstí Republiky.

9. 12. Vánoční známky a novoročenky, vernisáž výstavy, 17 hod., Malá galerie Nepomuk

10. 12. Předvánoční setkání s duchodci, 14 hod., Sokolovna Nepomuk

Kult Slunce vytlačil boží syn

Když Slunce stojí nad obrátkem Kozoroha, nastává zimní slunovrat (21. 12.) s nejdelší nocí v roce. Uctívání Slunce patřilo k náboženským rituálům Egyptanů, Řeků, Římanů, Keltů, Slovanů i dalších národů a náleželo k nim přinášení obětí, v pravěku dokonce lidských. Pro naše dávné předky byl zimní slunovrat důležitější než letní, protože slunce se „vzdálilo“ a bylo třeba si sluneční božstva obřady a oběťmi naklonit, aby se opět „vrátilo“... Než se však mohlo slunce vrátit, muselo podle pohanských představ podstoupit zápas s démony zimní temnoty, usilujícími o vládu nad světem.

Keltové oslavovali čas slunovratu jako opětovné vítězství slunce nad zimou a zrození nového života. Byl to pro ně čas posvátný a magický. Řada prvků z jejich rituálů na počest slunečního božstva vešla i do křesťanských adventních a vánočních zvyků a některé přežily do dneška. Před zimním slunovratem přinášeli Keltové do svých domovů větvičky z brízy a ovocných stromů, aby se v den slunovratu těšili z kvě-

Krýzovy jesličky patří k nejnavštěvovanějším expozicím v Jindřichově Hradci. Od roku 1998 jsou zapsány v Guinnessově knize rekordů jako největší mechanický lidový betlém na světě.

25. 12. stanovila oslavu Ježíšova narození. I když přesný údaj Ježíšova narození není známý, měli křesťanští teologové pro jeho určení do období slunovratu pádný důvod: Oslava narození Ježíše Krista měla nahradit pohanské rituály. Záměr se podařil: jímavý příběh narození božského dítěte a o jeho panenské matce dokonale překryl starý kult „nepřemožitelného slunce“. Boží syn Ježíš se stal novým světlem, nově se rodícím sluncem. V přijetí Vánoc s kultem božího syna byl důležitý nejen slunovrat, ale i křesťanská verze starověkých mýtů vypravujících o spojení bohů s pozemšťankami a zrození božských potomků, zpravidla s nelehkým osudem. Tento „vzorec“ pohanská náboženství znala, proto nebylo obtížné prosadit křesťanský kult božského dítěte, provázený vánočními svátky. Poprvé slavili křesťané Kristovo narození 25. 12. 336 v Římě.

Odkud přišel vánoční stromeček

Stromy zdobili v době slunovratu už Keltové. Podobně si počínaly i germánské a slovanské kmeny. Naši předkové krásili obydlí zelenými větvemi nebo vrcholky jedlí a ozdobené červenými jablíčky, sušeným ovocem, perníčky je pak zavěšovali, někdy špičkou dolu na strop.

Vánoční stromek, jak ho známe dnes, byl údajně postaven v roce 1419 v německém Freiburgu. Tamní pekaři v sídle svého

cechu ozdobili vysokou jedlí sladkostmi, ovocem a papírovými ozdobami a k nazdobenému stromu přivedli své děti. Katolická církev měla k vánočnímu stromu nejprve výhrady, nahlížela na něj jako na nekřesťanskou tradici. Koncem 18. století však tento zvyk přijala a stromky se začaly stavět i v kostelech společně s betlémy. Ve vánočním stromku byl shledán ohlas rajskeho stromu, z něhož Eva utrhlá jablko poznání. Zavěšená jablíčka a ozdoby pak měly připomínat ono jablko a řetězy zaslada, který Evu k utržení jablka navedl. Stálost zeleně jehličnanů se vykládala jako symbol věčného života přislíbeného křesťanům Ježíšem.

V Čechách se jako první vánoční stromek uvádí ten, který v roce 1812 uchystal pro své přátele ředitel Stavovského divadla v Praze Karel Liebich. Třicet let poté se vánoční stromky objevily i na pražských trzích. Do konce 19. století se zdobení vánočního stromu rozšířilo i na venkov a získalo větší popularitu než dosud hlavní symbol Vánoc, jesličky. Nazdobený stromeček se nechával v domácnostech do Tří králů nebo až do Hromnic, stejně jako betlém.

(red)

(V příspěvku s dovolením autorky čerpáme z knihy Český rok od jara do zimy, kterou vydalo nakladatelství Fortuna Libri)

Vánoční strom na kresbě německého malíře Ludwiga Richtera z doby kolem roku 1800

tů a zeleně. S uctíváním stromů souvisel i keltský zvyk zdobit v okolí domů jehličnan y zlatými a stříbrnými ozdobami, ořechy a jablky. Asi málokoho napadne, když o Štědrém večeru rozkrojí jablíčko, že totéž dělali před staletími i Keltové: Hvězdička ukazovala štěstí a úspěch, křížek věštil nemoci a smrt... Podobně jako Římané se i Keltové o zimním slunovratu obdarovávali.

Křesťanství se po uznání císařem Konstantinem v roce 313 za oficiální náboženství římské, začalo rychle šířit, ale lidé dál oslavovali pohanské svátky, zvláště pak zimní slunovrat. A tak církev na tuto dobu

Květinový horoskop

Střelec 23. 11. – 21. 12.

Tito idealisté stále hledají nové prostory, kde by si mohli vytvořit svůj intimní svět. Jsou to sebevědomí optimisté, kteří se vyznačují přímostí a smyslem pro spravedlnost. Obvykle nemají chuť ani vlohy pro zahradničení, ačkoliv divokou přírodu milují. Střelci mají rádi rostliny divoké, rostoucí v lesích, na polích a lukách, prostě takové, které se samy vysemení a rozšíří

po okolí. Líbí se jim náprstník, plané růže, zvonky. Na zahrádce dávají přednost různým skalničkám a zakrslým jehličnanům. Skalky a skalničky jim totiž připomínají tolik oblíbenou horskou krajinu.

Co říkají pranostiky

Jaký prosinec - takový červen.
Vane-li v prosinci vítr východní, špatnou naději mají nemocní.
Studený prosinec - brzké jaro.

4. prosince

O svatě Barboře ležívá sníh na dvoře.
Jaké počasí na svatou Barboru, takové

bývá celý advent.

Po svatě Baruší střež nosu i uši!

13. prosince

Lucie noci upije, ale dne nepřidá.

24. prosince

Je-li na Štědrý večer nebe hvězdnaté, bude rok úrodný.

Jsou-li zelené vánoce, Velká noc bude bělit se.

25. prosince

V neděli Božího narození – teplá zima bez prodlení.

Podle počasí dnů a nocí od Božího narození do svátku Tří králů, určuje se počasí pro dvanáct měsíců příštího roku.

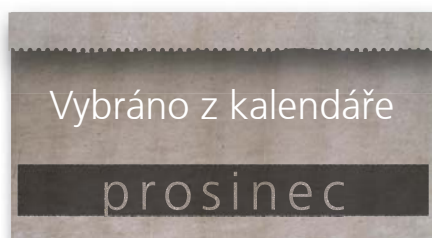
26. prosince

Pakli na Štěpána větrové uhodí, příští rok víno špatné se urodí.

31. prosince

Když na Silvestra ráno sluní, v noci prudký vítr zavěje, není na vína hrubé naděje.

(zl) ■

1. prosince 1928 – Spojením Moravy a země Slezské vzniká v Československu země Moravskoslezská.

6. prosince 1941 – Začal protiútok Rudé armády v bitvě u Moskvy, který znamenal první vážnou porážku nacistického Německa za 2. světové války.

7. prosince 1941 – Japonsko přepadlo americkou námořní základnu Pearl Har-

bor. Je pravdou, že Američané již dříve prolomili japonský kód a o tom, že se chystá nějaký útok, věděli. Avšak vzhledem k obtížím spojeným s dekodováním zachycených zpráv se nepodařilo zjistit cíl útoku před jeho započítím. Útok, pod velením admirála Chuichi Nagumy, byl zničující. Celkem bylo potopeno 9 válečných lodí USA a 21 vážně poškozeno. Ztráty na životech byly 2350 mrtvých, včetně 68 civilistů a 1178 zraněných. Na základě přepadení Pearl Harboru USA vstoupily do války.

10. prosince 1936 – Král Edvard VIII. kvůli plánovanému sňatku s rozvedenou Američankou Wallis Simpsonovou podepsal abdikáční listinu a stal se tak jediným britským monarchou, který se dobrovolně vzdal trůnu. Pro historii zřejmě plus, protože Edward a jeho manželka patřili k sympatizantům nacistického Německa.

14. prosince 1911 – Nor Roald Amundsen dobyl Jižní pól, čtyři týdny před Britem Robertem F. Scottem. Amundsen objevil neznámé pohoří, místy vysoké 4 500 m., které nazval pohoří královny Maud. Zahynul 18. června 1928 při

letecké záchranné misi pátrající po trosečnicích z polární výpravy vzducholodi Italia. Jeho tělo se nikdy nenašlo.

16. prosince 1851 – Český novinář Karel Havlíček Borovský byl deportován do Brixenu.

19. prosince 1916 – skončila bitva u Verdunu, která byla jednou z nejkrvavějších bitev První světové války. Na obou stranách padlo zhruba 700 000 vojáků.

23. prosince 1466 – Na „husitského krále“ Jiřího z Poděbrad byla uvalena papežem Pavlem II. klatba. Současně byl prohlášen za kacíře a sesazen z trůnu.

25. prosince 1991 – Michail Sergejevič Gorbáčov rezignoval na post prezidenta Sovětského svazu.

31. prosince 1992 – Ve 24.00 zanikla Česká a Slovenská Federativní Republika, rozdělila se na Českou a Slovenskou republiku.

31. prosince 2002 – ve 24:00 v České republice zaniká název rum pro bramborový destilát a od 1. 1. 2003 se tato lihovina smí prodávat už jen pod názvem tuzemák.

(zl) ■

Fotoklub slaví padesátiny

Padesát let je velmi významné výročí v životě lidském, ale i fotografie má za tuto dobu pořádnou vývojovou etapu. Doby, kdy se fotografovalo na skleněné

nebo na větší formáty 4,5 x 6 cm, 6 x 6 cm (což měly v té době oblíbené Flexarety) nebo 6 x 9 cm u fotoaparátů různých světových značek.

15 členů klubu a to nejen ze Sokolova a stalo se už téměř tradicí, že toto sdružení vystavuje své práce v Krajské knihovně každoročně. Pro potěšení a získání ná-

desky jsou dávno za námi a velká fotografická monstra se scvrkla na aparáty kapseni, vybavené složitou technikou, včetně té digitální. V roce 1961, kdy vznikl v Sokolově Fotoklub F O S o.s. se fotografovalo převážně na černobílý kinofilm, případ-

To vše jste se mohli dovědět při zahájení výstavy k 50. výročí existence fotoklubu F O S Sokolov o.s., která se konala do 28. 11. 2011 v Krajské knihovně v Karlových Varech – Dvorech. Byly zde vystaveny špičkové fotografie současných

mětů z tohoto „kumštu“ sem pravidelně dochází mnoho amatérských fotografů z řad občanů města Karlovy Vary, ale i lázeňských hostů.

Jiří MIKA ■

Foto: autor

DS jako Pošta pro tebe

Jsem pravidelná čtenářka Doby seniorů. V č. 9/2011 jsem si se zájmem přečetla na straně 16 článek s názvem Sportem proti stárnutí. Uvědomila jsem si, že toho pána od někud znám. Po chvíli se mi vybavil čas strávený ve zde popisované obci Mladý Smolivec. Vzpomínky pokračovaly a vrátily mne do doby, kdy se naše rodiny přátelily, aby se posléze rozešly v nepohodě. Jak jinak než kvůli majetku. Stalo se to o generaci před námi a já si uvědomila,

že jak čas běží, je občas záhodno se vrátit na zpět. Staré fotografie v mém rodinném albu mi připomněly společné dětské hry právě v bývalém mlýně Lomice. A já si uvědomila, že se v časopise dívám na fotografie svého nevlastního bratrance. Neváhala jsem ani chvíli a s trochou obav jsem mu napsala dopis (s neúplnou adresou, protože jsem nevěděla číslo domu, ve kterém pan Karel Žák bydlí). Díky poštovní doručovatelce s místní znalostí

dopis došel na místo určení, ale očekávaná rychlá odpověď nepřicházela. I když jsem do dopisu uvedla své telefonní číslo, nikdo se neozýval. Řevnivost stále trvá – pomyslela jsem si. Ale vše bylo jinak. Po týdnu se mi bratranec skutečně ozval. Ta prodleva v odpovědi byla způsobena jeho pobytem na dovolené mimo bydliště. Tak jsme si oba vysvětlili, že doba svárů je zapomenuta a je na čase se setkat a přátelské vztahy obnovit.

Chtěla bych touto cestou poděkovat DS.

Dagmar D., Plzeň ■

BURZA VZÁJEMNÉ POMOCI

Najdete ji na adrese Trojická 1, Praha 2 (kontakty tel.: +420 230 234 065, e-mail: info@veselysenior.cz Otevřeno má pondělí – čtvrtek od 10.00 do 17.00 hodin, v době od 12.00 – 13.00 je polední přestávka. Burza je místem, kde:

- uplatníte své znalosti, dovednosti a záliby
- strávíte čas ve společnosti nových známých
- prospějete druhým a oni prospějí vám
- získáte informace a kontakty, které vám pomohou s řešením vaší situace
- zúčastníte se společných aktivit s mladšími generacemi

V prostorách burzy můžete:

- Podívat se do kartotéky nabídky a poptávky a vybrat si podle své potřeby a zájmu v rubrikách seznámení, řemesla, výuka, dobrovolnictví, zahrada, domácnost...
- Využít přístup k počítači, výuku na počítači
- Vzájemně se setkávat ve společenské místnosti také mimo pravidelné aktivity – nejen pro členy
- Vypůjčit si knihu, časopis, CD
- Bazar časopisů

Novými akcemi jsou Pondělní cestopisy a Tajemství za filmovým plátnem.

(red) ■

Akce plné zážitků

Regionální organizace Svazu důchodců ČR v Nové Pace připravuje po celý rok pro své členy řadu zajímavých aktivit. Vyjmenujme jen ty z posledních měsíců: V červnu šedesát účastníků ve dvou turnusech prožilo již čtrnáctý rok příjemné chvíle v Janských Lázních na rekondičně rehabilitačním pobytu. Kromě procedur a plavání absolvovali naši důchodci méně i více náročné turistické vycházky a výlety. Ve stejném měsíci 36 zájemců bylo na výstavě Květy 2011 v Lysé nad Labem, v závěru srpna prožilo 35 důchodců týden na Lenocho v Rokytnici nad Jizerou. Jezdíme také na společné nákupy do Polska, kde navštěvujeme i tamní solné jeskyně. V září naši důchodci využili možnost vyjet do Litoměřic na Zahradu Čech. Velkému zájmu se rovněž těší různé tajné výlety. Týden od 10. do 14. října byl pro změnu vyplněn kulturou. Naši

členové tak shlédli Maryšu bratří Mrštíků ve Vysokém nad Jizerou, inscenaci Nebezpečné vztahy CH. Hamptona v Mladoboleslavském divadle a poslechli

si i příjemné melodie z repertoáru Podkrkonošské dechovky. Členové výboru při-

pravují další akce s cílem vyplnit příjemně volný čas členů a přinášet jim nové zážitky.

Věra JANATOVÁ ■

Baví se mezinárodně

Opět jsme mezi sebou přivítali delegaci důchodců při polském odborovém svazu Dolu Rytulduw-Anna ve stejnojmenném více než dvacetitisícovém městě, vedenou předsedou Jerzym Kawulokem. K této mezinárodní spolupráci dlužno dodat, že doly ČSA a polský Marcel ji rozvíjejí již od roku 1953, a horničtí důchodci na konkrétnější bázi již takřka pět let. Senioři

z „Armády“ už byli na pozvání svých polských přátel v minulosti třeba na jejich Dni seniora, v malebném prostředí Istebného, v Bieszczadech i Pokrzywnie v opolském vojvodství a kolegové z KDaKH se chystají za polskými přáteli i na jejich listopadovou tzv. „Karczme piwna“, u nás známou jako Skok přes kůži. Příštího roku se sejdeme 14. ledna 2012 na našem Hornickém plese v karvinském Juventusu“.

Jaroslav BŘOZA ■

Foto: autor

Ne, že bychom nevěděli, že patronem havířů jsou Svatý Prokop i Svatá Barbora, ta teprve svůj svátek bude mít. V „Barbore“, stejnojmenném středisku kulturního vyžití při dolu ČSA v Karviné, je živo takřka neustále. Přičiňují se o to svým dílem také členové klubu důchodců a krojovaných horníků (KDaKH) této šachty, kteří se tam scházejí na nějaké té společné akci. Páté listopadové odpoledne a podvečer se tu sešli, aby si jednak společně pochutnali na vepřových specialitách, ale aby se hlavně pobavili a při výborné produkci hudebního tria Koktejl musik vedené Jindřichem Hellerem, si zatančili. K již tradičně dobré zábavě přispělo i kolo štěstí.

STŘÍBRNÉ VÁNOČNÍ DNY

3. VELETRH DÁRKŮ V LETŇANECH

✨ tisíce originálních dárků ✨ více než 300 vystavovatelů ✨
 ✨ kompletní nabídka pro čas adventu a Vánoc ✨
 ✨ velmi výhodné ceny ✨ parkování zdarma ✨

Vánoční nákupy pod jednou střechou!

50% SLEVA
NA VSTUPNÉ

U pokladny
vyměňte inzerát
za zlevněnou
vstupenku.

EXPO PRAHA

8. – 11. 12. 2011

DOBA SENIORŮ

www.vanocnidny.cz

TOTO MÍSTO je určeno pro dopisy našich čtenářů. Věcné diskuse nejsou stanoveny žádné obsahové mantinely. Psát nám můžete skutečně o všem. O tom, co vás pálí či štve, co vás naopak potěšilo, či co by měli vědět a co by mohlo být prospěšné i pro jiné čtenáře. Redakce DS si pouze vyhrazuje právo příspěvky z prostorových důvodů krátit. Nezařadíme pouze dopisy s urážlivým, rasistickým a vulgárním obsahem, všechny ostatní jsou vítány. Pište nám na adresu: Doba seniorů, Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3.

Ledové paragrafy

Zranit se při pádu na zledovatělém chodníku a chtít odškodné u nás není jen tak. Pokud se vyjde z úřední logiky, tak upadnuvší chodec nepřizpůsobil chůzi na kluzkém chodníku a zásadně si může za úraz sám. Zřejmě se může posuzovat, zda se chodec předem seznámil s předpovědí počasí, zda nebyl pod vlivem alkoholu nebo psychotropních látek a měl zimní obuv s protiskluzovým dezénem, který není příliš ochopený. Asi by podle podobné logiky bylo nejlepší, kdyby si senior nesl kyblík s pískem a reflexní vestu a baterku, a samozřejmě hůl a nákupní vozík s odrazkami. V případě pádu by si měl pořídit fotodokumentaci a také svědka. Zimní výstroj je tedy obsáhlá a je otázkou, jak má senior všechno fyzicky zvládnout. To úřady ovšem zjevně nezajímá. Jejich rada by však mohla být prostá: ať senioři z ČR odjedou do teplých krajín a pokud možno se už nevracejí. Společnost bude mít o starost míň.

J. K., Praha ■

Zdražováním ku zdraví?

Zdá se, že vládou naordinované utahování opasek nebude pro důchodce žádnou lacinou záležitostí. Vedle vodného a stočného zdraží i chléb a pečivo, a tak i život „o chlebu a vodě“ se stane nejspíše luxusem pro mnohé penzisty. Zřejmě to má být jakási prevence proti otylosti občanů a tím další krok k úsporám ve zdravotnictví. Prostě, musela to být skutečně hlavička, která to tak pěkně vymyslela!

K. L., Praha ■

Nespravedlivé valorizace

Současný systém valorizace považují za nespravedlivý. Stanoví totiž jen procenta, o které se důchody zvýší, takže důchodci s vyšším důchodem dostanou více a ti, kteří mají malý důchod, dostanou mnohem méně. To je nejen nespravedlivé, ale i diskriminační. Proč nedostanou všichni důchodci přidáno stejně, např. 150 Kč? Valorizace je prováděna na základě inflace, má tedy částečně vyrovnat zdražování energie, potravin, pohonných hmot, léků, služeb atd. Všichni důchodci přitom musíme pla-

PAN MINISTR MĚL KRÁSNÝ
SEN. ZDÁLO SE MU, ŽE SE
NIKDO NEDOŽIL DŮCHODU.

tit stejně, nikdo nám neprodá levněji chleba nebo elektřinu jen proto, že máme malý důchod. K zohlednění záslužnosti přece došlo už při výpočtu důchodu. Jisté také je, že každý chtěl v aktivním věku co nejvyšší plat. Žádná společnost se ale neobejde i bez profesí, kde jsou nižší platy. Všichni nemohou být ředitelé, bankéři nebo politici, kteří si mnohdy o svých nehorázných platech rozhodují sami! Jak by stát fungoval bez dělníků v továrnách, prodavaček, uklízeček, řidičů a malých živnostníků? Mnohé z nich k tomu donutila skutečnost, že byli propuštěni z různých podniků a aby nezůstali na podpoře, začali sami podnikat. Pomohli tím státu, který by jinak na podporách musel vyplácet daleko vyšší částky! Myslím, že na toto téma je třeba konečně otevřít ve společnosti věcnou diskusi, protože neřešením této otázky dochází k rozevírání nůžek mezi nejbohatšími a obyčejnými důchodci.

Petr z Moravy ■

Důchodci bez zastání

Nelíbí se mi, že my důchodci nemáme žádné zastání v senátu ani v poslanecké sněmovně. Až na vzácné výjimky tam naše zájmy nikdo nehájí, ačkoli je tam senátorů a poslanců v důchodovém věku plno. Je nás už skoro 2,5 miliónu a nemáme nikde žádné slovo. To není správné! Když je třeba, tak se nás zastane a poradí nám jen Rada seniorů ČR. Zaplat' pánbůh za ni a za její pomoc...

Františka ČOKOVÁ, Praha ■

Naříkání odmítám

Když jsem byla mladší, těšila jsem se, jak budu ve stáří cestovat, číst milované knihy, psát dopisy přátelům a louskat ty od nich, pracovat na zahrádce, setkávat se s příbuznými a známými. Na začátku důchodového období tomu tak také bylo. Postupně choroby, pobyty v nemocnici, důsledky nemoci ubíraly na možnostech uplatnění. Dělavala jsem si výstavy z pohlednic s přáním k svátkům, dnes z toho zůstalo jen pár sms a lístků... Knihy dnes čtu nejraději obrázkové, romány opouštím pro rychlé zapomínání děje a postav. Špatně se orientuji v dopravě, nestačím vnímat moderní vymoženosti... Jen s pomocí mladých zvládám začátky počítačové gramotnosti. Ale nenaříkám. Hrabu se ve starých fotografiích, pročítám deníky z mládí, sleduji média, snažím se uplatnit v domácnosti, oživuji stará přátelství. Píšu na papír své vzpomínky na dřívější dobu. Mám toho ještě dost, abych byla spokojená i šťastná.

Marie WDOVYČYNOVÁ, Rudná ■

Vyvracet pomluvy

V období projednávání státního rozpočtu se ve sdělovacích prostředcích objevovaly názory, které doporučovaly vládě, aby se v úsporných opatřeních zaměřila na důchodce. Vrcholem arogance byl komentář prokuristy Value Added a.s. Karla Kříže v Lidových novinách. Ten mj. napsal: „Nechápu, proč se českým důchodcům stále dokola kompenzuje každý „pšouk“ v situaci, když se na už tak vysokém sociálním pojištění vybere méně, než se důchodcům následně rozdá.“ A dále pokračuje: „Při vši účtce ke stáří, právě tato generace důchodců komunismus (a tedy neuvěřitelnou hospodářskou devastací) v této zemi zavedla, podporovala ho a do poslední chvíle držela. Dnes právě v lidech důchodového věku má komunistická strana největší volební podporu.“ Pokud by byl názor pana Kříže ojedinělý, mávl bych nad ním rukou. Bohužel není. Právě v této době se objevily v tisku i nehorázné lživé informace, že důchody dříve vůbec neexistovaly... Také Čes-

ká televize nikdy neopomene zdůraznit, že jediní, kdo na zvýšení DPH nedoplatí, jsou důchodci a rodiny s dětmi, kterým prý bude příslušná částka kompenzována. (Zapomínají dodat, že pouze v menší míře). Je zapotřebí, aby se Rada seniorů důrazně postavila proti podobným lžím, postavila se za důchodce a chránila je. Aby zjistila situaci v jiných zemích EU a publikovala získané informace v hromadných sdělovacích prostředcích.

Josef ZLOMEK, Ostrava ■

Pozn. red.: Rada seniorů se proti podobným názorům, jejichž důsledkem může být jen narušení mezigenerační solidarity, důsledně ohrazuje. V Době seniorů jsme příslušná stanoviska zveřejnili. Že je nezveřejňují velká média, včetně veřejnoprávní České televize,

nedokážeme bohužel ovlivnit. Rada seniorů není zastoupena např. ani v mediálních radách veřejnoprávních médií. Tam první housle hrají zástupci politických stran. Za to, že se i ve veřejnoprávních médiích objevují populisticky účelové názory zaměřené proti seniorům a mezigenerační solidaritě, by tudíž měli příslušné politické strany senioři „odměnit“ ve volbách.

Pochvala zdravotníkům

Chtěla bych prostřednictvím Doby seniorů poděkovat primáři 9. oddělení Úrazové nemocnice v Brně MUDr. Tomáši Pinkovi, kolektivu lékařů – MUDr. Radimu Herůtkovi, MUDr. Jiřímu Stoklasovi, MUDr. Anasů Chakkerovi a MUDr. Radku Kunovskému, staniční sestře s kolektivem zdravotních sester, rehabilitační sestře, sa-

nitářům a především Prof. MUDr. Miloši Janečkovi, CSc. za vzorně provedenou operaci a následnou péči o pacienty. Rehabilitace pacientů a příprava na jejich návrat do všedních dní, vlnitá slova, povzbuzování, to vše patří ke každodenní práci tohoto skvělého oddělení.

Alena ŠIMKOVÁ, Brno ■

Pohled od výherkyně

Ráda bych poděkovala za dárkový poukaz na týdenní rekreační pobyt v hotelu MAS v Sezimově Ústí. Je to tu naprosto skvělé, nejenom hotel, bazén, procedury, ale i spousta doplňkových akcí včetně výletů a naprosto bezkonkurenční paní průvodkyně A. Myslivcová. Mohu všem seniorům vřele doporučit.

**Alexandra HAUZROVÁ,
t. č. Sezimovo Ústí ■**

Zasmějte se s DS

Tak co, kamaráde, čím se dnes živiš? – Politikou.
– Dobře děláš, mně se taky nechce dělat.

Jaký je rozdíl mezi Windows a naší vládou? Žádný – všichni doufají, že snad příští verze bude lepší.

„Naši politici zřejmě delší dobu trpí nedoslýchavostí.“ „Proč si to myslíš?“ Protože slovo spolupráce slyší jako spolu prát se.“

Otrávený řidič říká policajtovi, který ho zastavil na silnici:
„Sakra, měli byste se nějak líp organizovat. Jeden den mi jeden policajt sebere řidičák, a druhý den ho druhý po mně chce.“

„Pane doktore, řekněte, co mi je?“
„Nevím, to ukáže až pitva!“

Jaký je rozdíl mezi naším politikem a telefonním automatem? Do automatu vhodíte minci a můžete mluvit. Do politika vrazíte kus svých daní a můžete akorát držet hubu!“

„Františku, kouří tvoji koně?“ – „Ne!“
„No tak ti hoří maštal.“

Nápis na dveřích synagogy: Vstoupíš-li bez pokrývky hlavy, je to totéž, jako bys smilnil. Pod tím je připsáno tužkou: Zkoušel jsem to, ale není to ono.

Ve Skotsku proti sobě válčí dva hrady. Z jednoho vyletí dělová koule a na druhém urazí kus hradeb. Z druhého hradu vyletí dělová koule a z prvního urazí věžičku.

■ Pozor, děti, Vánoce se blíží! | Foto: fav

Tak po sobě střídají už dva dny, když v tom najednou z ničeho nic – ticho. Že by mír? Z jednoho hradu vystrčí trubač hlavu a zahuláká: „Hola, hola, proč nestřílíte?“

I na druhé straně vykukne trubač: „Nemůžem, koule je u vás!“

Do rubriky tentokrát vedle redakce přispěli L. Brožíčková z Karlových Varů a Petr Týc z Přerova. Znáte také nějakou povedenou anekdotu? Pošlete nám ji do redakce, ať se po jejím zveřejnění pobaví i další čtenáři DS!

DROBNÁ INZERCE A OZNÁMENÍ V DS

Pravidla drobné inzerce v DS znějí: zveřejnění všech nekomerčních inzerátů našich čtenářů je zcela zdarma, poplatek za poštovné 30 Kč se vybírá pouze u inzerátů se značkou, kde si inzerující přeje doručení na adresu redakce došlých odpovědí poštou.

SEZNÁMENÍ

Seniorka 70/165, SŠ hledá přátelský vztah se seniorem proti osamělosti ve stáří – pochopení, pomoc, popovídání si, procházky, kultura atd. Nejraději Praha–Letná, Praha–Dejvice. Zn.: Dobrý nápad

ŠVÝCARSKO - CENTRÁLNÍ ALPY - Melchtal

pobytový zájezd 21.6. – 27.6.2012 tj. 7 dní / 4 noclehy

Cena : 8.780,-Kč /osoba

Cena zahrnuje: ubytování v pensionu, plná penze, doprava klimatizovaným autobusem, komplexní pojištění, pobytová taxa, delegát.

Platba zálohy tj. 1.800,-Kč se přijímá každé úterý a čtvrtek od 14 – 16 hod v kanceláři „Rady Seniorů ČR“, Náměstí W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3, 9.patro

Toto místo již využíváme od roku 1999 k ozdravným pobytům. Hlavní náplní pobytu bývá turistika ve vysokohorském prostředí v létě a lyžování v zimě.

Ubytování - je zajištěno v třípatrovém penzionu Widderhuis v malebné horské vesničce Melchtal, která se nachází cca 25 km pod Luzernem v nadmořské výšce 890 m. Pension je celoročně využíván k ozdravným pobytům alergických dětí a dětí s dýchacími potížemi, protože se jedná o velice čisté a zdravotně prospěšné prostředí, nejčistší oblast ve Švýcarsku. V celém objektu penzionu je zákaz kouření! Pension není bezbariérový. Pobytové místo je oblíbeným východiskem k četným turistickým trasám. Nedaleko je lyžařské středisko s mnoha vleky, kabinkovou a sedačkovou lanovkou, která může účastníky pobytu vyvézt k jezerům až do 1960 m n. m., kde se nachází další lyžařské středisko. Je to nádherné místo k provozování turistiky po vyznačených trasách v okolí jezer. V penzionu je botárna, kuchyně, jídelna, kuchyňka s varnou konvicí, posluchárna, televize a video. Na každém pokoji je umyvadlo s teplou a studenou vodou. Na každém patře jsou společné WC a sprchy.

Stravování - polopenze a popř. plná penze.

Doprava - je zajišťována kvalitním klimatizovaným autokarem, vybavený WC.

V okolí je celá řada možností pro pořádání výletů:

Interlaken: turistické město, ležící mezi jezery Thunersee a Brienzensee, zlatinského "mezi moři či jezery" (inter lacus) Hlavní atrakcí je velkolepá Jungfrau (4 158 m n. m.) a sedlo Jungfraujoch (3 450 m n. m.). Další zajímavostí je Mystery Park, paranormální zábavný park ve vlastnictví Ericha von Dänikena.

Luzern: malebné město u jezera, které je známé svými dřevěnými mosty. Nachází se tu „Ledovcové muzeum“ s oblíbeným zrcadlovým bludištěm, rozsáhlé „Dopravní muzeum“ a řada jiných zajímavostí.

Flüeli-Ranft: poutní místo, kde se narodil a žil švýcarský světec „Bruder Klaus“.

Sachseln: městečko, které se rozprostírá přímo u jezera. Je zde poutní kostel, kde je pohřben „Bruder Klaus“.

Pension Widderhuis-JUHUI

Adresa: Melchtal, OW Obwalden Schweiz

Sarnen: městečko s koupalištěm, které se nachází u Sarnenského jezera. Je možná projížďka lodí po jezeře nebo výlet kabinkovou lanovkou k jezerům.

Engelberg: je město ležící uprostřed Švýcarska na konci údolí říčky Aa jižně od jezera Vierwaldstattersee. Dominantním vrcholem okolí je Titlis, který je 3238 m vysoký. Na vrchol vede kyvadlová lanovka s otáčející se kruhovou podlahou osmdesátimístné kabiny. V okolí je mnoho jak cest na turistiku, či cykloturistiku i lanovek a sjezdovek na lyžování. Engelberg se také může pochlubit dodnes fungujícím klášterem a vlastní výrobou klášterního sýru.

BOHEMIA TRAVEL SERVICE

Cestovní kancelář ~Travel agency ~ Reisebüro
sídlo: Pujmanové 877/35, 147 00 Praha 4

Tel: +420 739 772 984

www.bohemia-travel.cz

E-mail: info@bohemia-travel.cz,

Hakenova7@seznam.cz

Bohemia
Travel Service

